

KRISLAI

Ar Juos Išnaikins?
Giedrys Katgoroj.
Mėnesis Kaukaze.
Brisiaus Galas.

Rašo R. M.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išėina Kasdien Apart Nedėldienų.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 145

TELEPHONE STAGO 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, 20 d. Birželio (June), 1925 Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XV, Dienraščio VII

Bulgarijose masiniai žūdoma komunistai, naikinama jie Lenkijoje, Jugoslavijoje, Kinijoje ir visam kapitalistiniam pasauliui. Bet jų vis yra ir bolševistinis judėjimas ne silpnėja, o stiprėja. Kame paslaptis? O gi tame, kad komunistinį judėjimą gimdo skurdas ir vargas. Jeigu kapitalizmas nepajėgia išnaikinti aplinkybių, gimdančių komunistus, tai jis neišnaikins nė pačių komunistų.

Ko negali atlikti patys kapitalistai su savo tarnaitė valdžia, jie pveda unijų biurokratams. Amerikos moteriškų drabužių siuvėjų unijos viršininkai jau nuo senai naikina komunistus. Dabar vėl jie pasiryžo išvyti iš unijos net 77 geriausių unijistų, kaltinamų komunizme. Ar jiems pavyks tautai padaryti? Išnaikinti bolševikus jiems pavyks tiek, kiek Rusijos Mikei Il-rajam pavyko.

Amerikiečiams gerai žinomas d. K. Giedrys nutėstas aštuoniems metams katgoroj Kaune. Jis apeliavo į angščiausių teismą, kuris, sakoma, keturis metus numėtės. Vadinas, d. Giedrys turės išbūti krikščioniškoj katgoroj keturis metus.

Laikė arešto pas Giedrį buvo rasta "Vilnės", "Darbininkų Balso" ir "Pravdos" keletas numerių. To Kauno būdeljams pakako, kad įrodžius, jo prasižengimą!

Dre. Vėdapas (Ketvirtis) iš Kaukazo rašo: Atvykau čia iš Maskvos visam mėnesiui vakacijoms. Sveikata taisyti. Vieta, kurioje esu, prie caro būdavo turėtu užimta, vargdieniams nosies nerailima buvo narodvė. Ši dabar darbininkai ant ios viešpačiaus yra. Mane siūnčia unija. Jinai ir puse lėšų amoka. Dirbu 11 mėnesių ir metus, bet mokėti gaunu už 12 mėnesių.

Eks-socialistas Augustinas Janulaitis savo išviti iš auščiausio Lietuvos tribunalo. Jo likimas man primena rašytojo Riltano Brisui. Kol jis klerikalams buvnaudingas smautimui darbininku, jie laikė jį ir lakino, o dabar gali sau patvorin eiti. Visi darbininkų klasės reikalų parduavikai susilauks Brisiaus galą.

Prasta Tvarka su Autobusais; Turgus Pirmadieniais

UKMERGĖ. Tarp Kauno — Ukmergės ir Utenos kursuoja kelivėnų vežioti autobusai, bet tvarkos aplamai prisilaiko menkai. Užtat autobusai eina kada tinka ir veža kartais žmones kaip silkes bačkoj.

Ukmergėje turgus būdavo tik vieną sykį į savaitę — ketvirtadieniais, bet pravedus naują švenčių ir poilsio ištatyta, vietos Miesto Valdybos nutarimu įvesta turgus dar ir pirmadieniais.

50,000 ANGLIAKASIŲ BEDARBIŲ ILLINOIS VALSTIJOJ

Darbdaviai Kaltina Unijistus Darbininkus.

NEW YORK. — Kad baidisi bedarbės banga siaučia Illinois valstijoje, liūdija tos skaitlinės, kurias John J. Leary paduoda N. Y. Worldui. Išviso Ill. valstijoje randaasi apie 400 mainų (angliakasyklų). Iš jų dabartiniu laiku veikia tik apie 150. Mainierij išviso Ill. valstijoje apskaitliuojama į 90,000. Iš jų tedirba tik 40,000, o 50,000 darbininkų valkiojasi be darbo.

Kaltina Unijistus. Kapitalistai kaltina unija. Esa, neunijinės mainos pigiau gali parduoti anglj, tad unijinės angliakasyklos, neišlaikydamos konkurencijos su anomis, priverstos užsidaryti. Bet yra sakoma, kad čia kapitalistų sumokslas padaryta: jie stengiasi neduoti unijistam mainieriams darbo, kad priverstus juos mestį unija.

ZINIŲ ŽINELĖS

Paryžius. — Maurai vėl laimi Morokkoje. Arti Bishane jie atėmė iš francūzų vieną poziciją.

Salt Lake City. — Gauja moterų ir vyrų nulinėtiavo juodveidj vardu Marshall, mainierj, kuris mirtinai pašovė baltveidj Burns. Nutėverus gaujai savo auką, šerifai buvo atėmę ją, bet vėliau gauja antru syk juodveidj pasigriebė ir nulinėtiavo.

Brooklyn. — Gale 16 gatvės prieplaukoje iškilo gaisras, kuris padarė nuostoliu apie už \$100,000.

New York. — Sakoma, kad moteriškų drabužių siuvėnijos suspenduoti 77 nariai nepasirodė teisman, kurj rengė jiems unijos biurokratai.

Kunigai Nepasitiki Savo Dievu; Sergistis Perkūno

MARIAMPOLE. — Kliostorių statant, Mariampolėje klerikalai ant stogo užrioglino perkūnsargi, kad jis jų "šventąją būstinėlę" apsaugotų nuo dievo galybės — perkūno įtrenkimo. Kol kas šimtai Mariampolėje visokių bedievių, netikėlių ir kitatikų gana aukštų namų stovi be perkūnsargių. Ir jie nieko nebijo, nors kas valandą perkūnas gali įspiriti. Klerikalai, matyt, ne kaip gerai prieš dievą jaučiasi, kad griebiasi mokslaviryių išradimų, kuriuos jie, kadaisia be jokio pasigailėjimo deginol...

Kanados Valdžia Arešuoja Streikuojančius Mainierius; 175 Varantai Jau Išduota

SYDNEY, N. S. — Cape Breton angliakasyklose iškilęs streikas, kuris buvo privedęs prie kruvino susirėmimo su valdžios armija, sukirsino valdžią. Jinai išdavė 175 varantus suėmimui mainierij, buvusių ant pikieto linijų. Jau vienas asmuo suimtas. Policija uoliai įieško kitų angliakasių.

SHANGHAJUS SUSIRINKIMAS ISSISKIRTE BE REZULTATU

Anglija Grąšina Chinijai; Profesoriai Šaukiasi į Pabėgimą.

SHANGHAJUS. — Konferencija tarpe svetimsalių kapitalistinių atstovų ir Chinijos valdžios suiro. Prie jokių rezultatų neprieita. Nuomonės buvo labai griežtos. Svetimvalstybių atstovai iškėlavo Pekiną.

Iš Anglijos pranešama, kad valdžios atstovai pareiškė parlamente, būk Anglija nedovanosianti Chinijai už žustančius piliečius čionai. Pekino universiteto profesoriai krėpėsi į Romos papę, kad jis darytų įtaką ant krikščionių, žudančių chiniečius, ir pabartų juos. Juk krikščioniškas tikėjimas reikaluoja brolybės, bet ne žūdynių biednų žmonių, sako profesoriai.

Darbininkai Remia Kiti Kitus.

Pekino-Hankowo geležinkelio darbininkai nutarė paskirti vienos dienos mokesť kas mėnuo del parėmimo Shanghaius streikuojančių darbininkų.

Sandariečių Garsusis Vadas Valančius (Valančiauskas) Suareštuotas Chicagoje ir Padėtas po \$5,000 Kaucijos

CHICAGO. — Pil. Valančius yra sandariečių abazo organizatorius ir didelis rėksnys. Jis dirbo kelis metus "Universal State Bank" ir apie metai atgal tapo išvytas iš banko. Praeitą vasarą buvo rašyta "Naujie-nose", kad p. Valančius pasilijusavo vakacijoms. Jis paėmė tautiškos rusės vakacijas ir iki šiam laikui dar negrįžo. Visą žiemą dirbo prie "Ruski Viestnik" raštinėj. Pil. Valančius tankiai važinėdavo po visas apielinkes ir droždavo spycius sandariečiams. Jis savo prakalbos susiriedamas keikdavo bolševikus.

Nesenai jis tapo areštuotas ir padėtas po \$5,000 kaucijos laukia teismo. Kaltinamas už "tautinimą" pinigų. Jis surištās su banku tamprais ryšiais ir kol kas "diegavors" negauna. Palauksim truputį ir pamatysime, kaip ponas teisėjas išspręs "tautinimo" klausimą. Valančius...

SENATORIUS R. LA FOLLETTE NUMIRĖ WASHINGTONĖ

Buvo Didelis Smulkiosios Buržuazijos Reikalų Gynejas.

Washington. — Robert Marion La Follette, J. V. senatorius iš Wisconsin valstijos, numirė čionai geg. 18 d. 1:21 v. p.p. Jis sirgo širdies liga. Tik prieš kelias valandas jo mirties, žinios skelbė, kad senatorius "jaučiasi gerai". Niekas nesitikėjo tokios staigios mirties senio.

Senatoriaus lavonas bus palaidotas Wis. valstijoje. Jis išvežtas tapo geg. 19, 3 v. p.p. Sen. kūna palydės senatorio komisija.

La Follette pradėjo politikoj dalyvauti net 1880. Jis tuomet buvo išrinktas Dane apskrities prokuroru. Vėliau jis buvo išrinktas kongresmanu, o dar vėliau, be jods 1900 pakliuvo Wis. valstijos gubernatorium. Nuo 1905 metų iki savo mirties La Folletas buvo senatorium J. V.

1924 metais jis su pagelba Konferencijos del Progresyvio Politinio Veikimo (kuri susidėjo iš darbo unijų biurokratijos ir smulkiosios buržuazijos su socialistais) pasidėjo save (kaipo kandidatą į J. V. prezidentus, o senatorij Wheeler'į į vice-prez. Rinkimuose La Follette balsų gavo 4,486,681.

Uolus Buržuazijos Tarnas.

Visą savo gyvenimą La Follette buvo uoliu smulkiosios buržuazijos tarnu. Jis kovojo prieš didįjį kapitalą, trusius, bet tuo sykiu baisesiai aštrią kovą vedė ir prieš revoliucinį darb. judėjimą, prieš komunistus.

Alpha Miestelio Majoras Nesikalbėjo su Savo Pačia Net per 10 Metų Laiko

ALPHA, N. J. — Šio "miesto" majoras Karl Veit'as nekalbėjo su savo pačia per 10 metų, nepaisant kad jis vienas namė gyveno ir sykiu valgydavo ir kitus dalykus vedavo su ja. Pasikalbėjimus jiedu darydavo per savo dukteris. Tas paaiškėjo teisme, kur tula Sigafos turėjo užmokėti majorui 6 c. už šmeižtą.

FAIMAN LIODIJA, KAD DAVE SHEPHERD'UI KARŠTINES NUODŲ

Sako, Jis Mokines Pastarąjį, Kaip Nunuodinti Milionieriuką.

CHICAGO. — Shepherdo byla eina prie labai prastų jam rezultatų. "Daktaras" Faiman'as, kuris prokuroro buvo pastatytas ant liudininko suolo, pripažino davęs Shepherdui karštinės bakterijų ir mokines, kaip selmingiau būtų galima nunuodinti milionieriuką McClintock, kad paliktų milijonas dolerių.

Davė Bakterijų Dešimtis Sykiu.

Faiman'as prisipažino davęs Shepherdui bakterijų dešimtj sykių. Pataręs jam įdėti jas į vandenį ir paskui duoti gerti milionieriukui auklėtiniumi. Faiman'as yra pabaigęs St. Louis'o medicalinj universitetą, o vėliau pats savo mokyklą Chicagoj atidarė.

Shepherdas prizadėjęs užmokėti Faiman'ui \$100,000, bet tų pinigų "daktaras" nėra gavęs.

Perkūnas Užmušė Du Asmenis; Sunkiai Sužeidė 24-ris

LISBONA. — Du asmenys tapo užmušta, o 24 sužeista, kuomet perkūnas trenkė į "bakšų" fairverku (į orą leidžiamų ugniu, raketų). Real'o kaime, kame buvo pokilis ruošiamas.

Inkvizicija Seduvoj

SEDUVA. — Čia jėjo "madon" sekmadieniais gėtvėje stovinčius žmones vartyti bažnyčion. Nėgana, kad klėbonas Lumbis ragina, pradėj vartyti ir policija. Žmonės belaukia atvykstant iš Ispanijos inkvizicijos, kuri tikrai galėtu visus "bedievius" išganyti.

GAVO, GAVO.

KAUNAS. — "Saulės" pirmininkas prelatas K. Olšauskas gavo kabineto nutakimą nori pasigrieht SLA. pinigų. Jie įpratę rėkti ant kitų, o patys, pirmai progai pasitaikius, juos ima... Nėnaisant, kaip jie nedankstoj gairius savo šmugelius "tautiniais" ir visais "tautiniais", bet šie kaip kyšų, taip kraup...

AMUNDSENAS IR JO DRAUGAI JAU SUGRĮŽO IŠ KELIONĖS, KURIOJE JIE IŠBUVO KETURIAS SAVAITES

Visi Keliauninkai Yra Sveiki; Turėjo Daug Baimės, Kuomet Abu Orlaiviai Įšalo Vandeny—apie 160 Mylių nuo Šiaurinio Ašygalio; Sugrįžo Tik su Vienu Savo Orlaiviu

Road Amundsenas yra gyvas ir sveikas. Ši žinia nuskambėjo po visą pasaulį, kuris su godumu laukė iš šiaurės grįžtančiųjų tyrinėtojų, išlėkusių dviem orlaiviais į šiaurinį ašygalį (polij). 21 d. geg. 5 val. vak., ši ekspedicija apeido Kings Bay, Spitzbergeno saloje, o sugrįžo birželio 18 d. 1 val. ryto į tą pačią vietą. Su Amundsenu keliavo Dietrichson, Ellsworth, Feucht, Omdahl, Riser-Larsen.

Paties Poliaus Nepasiekė.

Mūsų tyrinėtojai, kad ir kažin kaip norėjo, tačiau pasiekti paties žemės ašygalio nepajėgė. Apie 160 mylių atstume buvo nuo poliaus. Iki šiol tik vienas Peary buvo prisirtinęs prie poliaus arčiau už Amundseną.

Sušalo Abu Orlaiviai

Geg. 22 d., 1 val. ryto, keliauninkai pasijuto, kad jų orlaivių gazolinas išsibaigia. Jie nutarė kur nors nusileisti žemyn ir dalykus kaip reikia susitvarkyti. Pamatė didelį plotą (trakta) vandens, jie nusileido ant jo. Tai buvo pirmas sustojimas išlėkus 8 valandas, kuriomis padarė apie 1,000 kilometrų (kilometras turi du trečdaliu mylios). Bet tuojuan pasijuto, kad abu orlaiviai sušalo vandeny. Pamieravus pasirodė, kad vanduo, ant kurio jie stovėjo, turi 3,750 metrų (12,300 pėdų) gilumo.

25 Dienos Pavojuj.

Tik vieną minutą ėmė keliauninkams nusileisti ant vandens, bet kuomet orlaiviai įšalo, reikėjo paaukoti arti 25 dienos, kol galėjo pasikelti. Kuomet pamatė, kad abiejų orlaivių vistiek jie neiškels, tai N-24 (orlaivio vardas) tapo paliktas ledynuose, o N-25 šiaip taip iškrapstė.

Tik Pusė Porcijų Valgio

Atsiradus kritingoj padėtyj, tyrinėtojai pirmiausiai svarstė, kaip gyvybes išlaikyti. Jie nutarė valgio imti tik po pusę porcijos (300 gramų kiekvienam).

Pavojus Paskuj Pavojų

Birželio 14 dieną, Amundsenas su draugais pasigaminno ant ledo sau plečių, iš kurio galėtu pradėti skristi orlaiviu namon. Bet visai arti jų skilo ledas ir atsivėrė vanduo. Jie suprato, kad į minutą gali skirti ir jų padarytas "plečius", o tuomet jie vėl neturėtų iš kur pradėti skristi. Todel 15 d. birželio jie nutarė lėkti link namų ir nutarimą vykdė.

Pasiekia Salą.

Po 8 valandų ir 45 min. lėkimo, jie pasiekė salą North Cape, šiaurinę dalį Northeastlando, šiaur-rytinę dalį Spitzbergeno. North Cape jie apsisotojo Gazolino teturėjo tik 30 galionų, kas reiskė, kad jie gali lėkti tik labai mažai į vakarus, kame tikėjosi būti pamatytais laivo Hobby, kuris tuo tikslu ir buvo paliktas plaukioti.

Išviso Perlėkė Apie 160,000 Kilometrų

Išviso keliauninkai padarė apžvalgą ant apie 160,000 kilometrų platumo iki šiol dar nematytų sričių. Išlėkiant per pora valandų turėjo skristi tirsta migla, o parlekiant taipgi buvo sutikta migloto oro.

Pamato Žvėjų Laivelį

Vos tik apsisoto ant North Cape, kaip štai mūsų keliauninkai pamato norvegų žvėjų laivelį Sjoeliv, kuris ir buvo pavytas. Ten juos gražiai priėmė ir davė gerus pietus išalkusiems keliauninkams.

Apisistojė Ant Salos.

Pajutus, kad artinasi didelis vėjas, laivelis su keliauninkais buvo priverstas apsisistoti prie Lady Franklin Bay sausžemio. Ten išbuvo visa naktj. Birž. 16 d. pamatė, kad kitokios išėities nėra, orlaivį N-25 paliko ten, o visi ekspedicijos nariai susėdo laivelin Sjoeliv ir atplaukė į Kings Bay. Iš čia bus paimta gazolino ir sugrįžta į Lady Franklin Bay gabent namon orlaivį N-25.

"Laisvėj" Bus Rašyta Apie Tai Plačiai.

Tiek šiuo tarpu apie šiu Amundseno kelionę. Jinai yra gana įdomi, todėl mūsų dienraštj apie tai bus daug daugiau rašyta vėliau, kuomet patsai Amundsenas pradės pasakoti smulkmeningiau savo kelionės įspūdžius.

Green'as Kritikuojas Valstybės Sekretorių Kellogg'ą

WASHINGTON. — ADF prezidentas Green (Gomperso vietininkas) pareiškė, kad liepos 23 d. Washingtone įvyksij konferencija Meksik. orlaiviu namon. Bet visai arti jų skilo ledas ir atsivėrė vanduo. Jie suprato, kad į minutą gali skirti ir jų padarytas "plečius", o tuomet jie vėl neturėtų iš kur pradėti skristi. Todel 15 d. birželio jie nutarė lėkti link namų ir nutarimą vykdė.

Green'o manymu, Kellogg'as bereikalingas klišai Meksikos reikalui.

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Kaip komunistai žiūri į parlamentarinį veikimą, mums piukų pavyzdį duoda Prancijos Komunistų Partija. Jinai turi parlamente 29 savo atstovus, išrinktus Prancijos darbininkų apgindū jū reikalus.

Iškilo karas Morokkoje. Mat, Prancijos imperialistai užsimanė dar ilgiau palaikyti savo kruviną viešpatimą ant pavergtųjų maurų. Kas pirmutinis pakelė balsą prieš tuos imperialistų žygius? Kas pirmutinis stėjo kovon už maurų laisvę? Tai Prancijos komunistai.

Prancijos premjeras Painleve nulėkė orlaiviu į Morokko, kad patirti karo sąlygas ir sustiprinti savo kariškes jėgas. Sugrįžta atgal. Duoda parlamentui raportą. Reikalauja, kad visi parlamento nariai palaikytų slaptąjį, kas bus kalbėta. Atsistoja komunistai atstovai ir vardu visos partijos, vardu visos Prancijos ir viso pasaulio darbininkijos pareiškia, kad jie nelaikys imperialistų šunybių slaptųjų.

Painleve varo savo pasekėjus susirinkti į kitą kambarą, kur jisai jems išduosias raportą apie Morokko ir apie hejeisti komunistų. Pastarieji vėžiasi į vidų ir reikalauja teisės išgirsti raportą ir paskelbti visam pasauliui. Tegu žino Prancijos darbininkai; tegu žino visi darbininkai, kas slepiasi už dantų Prancijos valdžios! Ten lieja kraują darbininkų, tai jie turi ir žinot, kodėl ir už ką. Pribuna ginkluotos spēkos liberalinės-socialistinės valdžios ir atstumia komunistus nuo kambario, kuriame imperialistų šunyčiai svarsto, kaip numalšinti maurus.

Buržuazinė ir socialistinė spauda labai apsidžiaugė, kada Komunistų Internacinalo praplėstame komiteto posėdyje d. Žinovjevas išsireiškė, kad laikinai pasaulinis kapitalizmas atsikvėpė ir tuojautinės proletar. revoliucijos nesimato. Jisai pabrėžė, kad šita laikotarpį komunistinės partijos turi išnaudoti sustiprinimui savo oilių, pagilinimui revoliucinės sąmonės savo nariuose, subolševizavimui jų. Nudžiugo iš šių išvedžiojimų darbininkų priešai ir pradėjo rėkti: "Matote! Bolševizmas susmuko! Revoliucijos pavojus praėjo!"

Veltui tos mūsų priešų ovacijos. Laikinas buržuazijos atsikvėpimas, laikinas revoliucinio upb atslugimas, anaipolt dar nereiškia amžinybę tai buržuazijai. Jau vėl nestoka ženklų, kurie parodo, jog kapitalistinis pasaulis eina prie naujo krizio. Francija nesusitaiko su Vokietija. Anglijoj didžiausia bedarbė. Vokietijos ir Lenkijos reikalai įtempti. Nesenai Bulgarijos fašistinė valdžia buvo prie sienos prispirta. Afrikoj maurai pliekia francuzus. Chinija sukilo prieš svetimsalių priešpaudą. Sovietų valdžia Rusijoj laikosi tvirčiau, negu kad nors pirmiau!

Teisingai Kominterno komitetas pareiškė: "Mūsų Komunistų Internacinalas yra vienintelė tikra pasaulinės revoliucijos organizacija. Kaip toksi Internacinalas buvo įsteigtas, kaip toksi jisai šiandien stovi ir kaip toksi jisai kovos iki paskutinės pergalės".

Rėkia Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos buržuazija prieš komunistus. Prancijos imperialistai keikia juos. Anglijos buržuazija lieja ašaras, kad komunistai baigia užgriebti darbo unijas. Šaukia visas kapitalistinis pasaulis, kad sukilimas Chinijos ir Morokko yra darbas komunistų. William Green, A.D.F. prezidentas, verkia, kad visam svetui gruvoja pavojus iš komunizmo pusės.

Akyvaizdoj to viso, nesiliauna čypė pašaliais lietuviški mūdėvikai; tautininkai ir klerikalai, kad komunistinis judėjimas jau visiškai susmukęs. Snaugę vaikai, nesistatykite save ant juoko!

APŽVALGA

KODEL KLERIKALAM SEKASI.

"Naujienos" išgiria "pasekmingą" klerikalų veikimą Amerikoje ir uždrožia "pažangiajai visuomenei", kad jinai "žymėsniu menuveikia, nė Lietuvos demokratijai nesuteikia kiek stambesnės paramos".

Kad klerikalams Amerikoje sekasi, tai žymia dalim yra pasitarinimas ir pačių "socialistų" ir tautininkų. Jie atvejais darė bendrą frontą su pažangiais darbininkais prieš Romos amara. Bet kur tau? Geltonasis socialistas visuomet greičiau nutūps į kunigo pantaplį, negu išvien su darbininkais stoti kovon prieš klerikalizmą ir reakciją.

Kai del Lietuvos buožių demokratijos, tai pažangieji darbininkai labai išmintingai darė, neremdami jos taip, kaip "Socialjenuos" norėjo. Nes tai durtuvų ir kartuvų demokratija prieš pačius darbo žmones.

SANDARIEČIŲ REVOLIUCIJKŲ

Jau skaitytojam žinomas tautininkų Sandaros suvažiavimo nutarimas — remti kunigų valdžią prieš bolševikus ir šiap kovojančius darbininkus. Suvažiavimas iškraustė ir Tulį iš "Sandaros" redakcijos, o jo vieton paskyrė dar nobažnesnį tautininką Jokubyną. Jau tedi žingsniai įrodė faktą, jog tautininkai atvirai klerikalėja. Tiesa, Bostono sandarie-

KLERIKALAI PERDAUG NESKRIAUDZIA SOC. DEMOKRATŲ.

Išsiūmijusi Lietuvos milicija ir policija Pirmojoj Gegužės kiudė ir vieną kitą socialdemokratą. Gal būt, net per klaidą. Bet apskritai "socialistams" veik jokių kliūčių nebūvo daroma. Pats jų organas "Socialdemokrat" rašo apie daugelį saviškių mitingų, prakalbų, paskaitų, atlaikytų Pirmojoj Gegužės, kurių nieks nekliudė. Tik komunistam ir jų pritarėjim niekur nevalia buvo pasirodyti; o kur pasirodė, tuojaus tapo areštutu ir į "demokratinius" kalėjimus sukisti. Socialdemokratam gi Lietuvos duodama dar pakankamai laisvės mulkinti darbininkus, nors kartais 'netaktinę' klerikalų agentai ir pačiupinėja vieną kitą socialistėlį. Tas, mat, reikalinga kad socialdemokratai niekad nepamirštų, kas yra šiandien jų tikrieji ponai. Klerikalai, iš patyrimo žino, jog pabausk socialdemokratą, o jis pasidarys dar nuolankėsnis tarnas.

KUNIGAI IŠLIUSAVE LIETUVĄ!

Kad "Vienybė", "Sandara" ir "Tėvynė" smerktuos klerikalų valdžios ratūs Lietuvos, mes tatau atvejų atvejais įrodėme. Tačiau "Amerikos Lietuvis" atviriausiai, be jokių mikėlojimų išreiškia, kaip tautininkų sriovė žiūri į klebonų partijos viešpatavimą toj nelaimingoj šalyj.

Kad Lietuva nebūtų laisva be kunigų, tai aš tau šimtą kartų galiu daro dyti. ... Nors kunigija, pradėdant vyskupų Valančausku ir baigiant kunigais Laukaičiais ir Dambrauskais, liepė Lietuvai būti nuolankia čary kampininkė, bet tautininkų organas, kaip matote, deda jiem garbės vainiką, kaip "tikriesiems Lietuvos paliausuojojam". Kodel? Todėl, kad reikia monyti akis

čių kuopos sukėlė revoliucijukę ir nutarė astatyti Jokubyną, kaip perdidelį žioplį. Bet ta revoliucijukė neatmaino paties fakto, kad tautininkai vis godžiau lenda po kunigų sijonais.

Bostone yra išivyravęs klerikalų biznis. Tenaitiniai sandariečiai nori turēt redakcijoj žmogų, kurs gabiau už Jokubyną garsintų jų kromelius. Jų revoliucijukės pamatas — kova del dolerio. Tai ir viskas. Politikoj gi taip bostoniškaiai, taip kitų vietų sandariečiai yra kunigų ir klerikalų dvynukai.

BE KAPITALISTŲ NESĄ IŠGANYMO.

Padauža K. J. Geleželė "Keleivyje" prisiegauja, kad be kapitalistų nesą darbininkam gyvenimo ir negalį būti. Jis sufušeriuoja ir "Worker'io" pranešimus apie Sovietų vadų kalbas suvažiavime privatinių Rusijos biznierių Maskvoj, būk be privatinių biznierių nieku budu negalima esą apsieiti. To paties "Worker'io" straipsniuose, tačiau, matėme ką kita. Komunistų vadaį minėtame suvažiavime griežtai pareiškė biznieriams: Mes dabar leidžiame jums vartyt biznį; bet varykit jį žmoniškai, tarnaudami Sovietų Respublikai; o jeigu tik suksite ir šmugeliuosite, mes pasakysime jums; šelauk, ir mokėsime be jūsų apsieiti.

ŠMUGELNINKŲ ADVOKATAI

To tik ir buvo galima laukti. "Vienybė" ir "Naujienos" jau atvirai gina darbus p. Račio ir p. Simoliūnietės. Apie pastarąją "V." birželio 18 d. rašo: "Kaip nebūtų, bet komunistai ir link saviškių laikosi savotiškos taktikos. Kuomet mergina jiems dirbo, kuomet jiems tarnavo — buvo gerai. Bet kuomet ji tik spėjo 'paklysti', jie ją galutinai pasmerkia. Tai negražu! Rimti žmonės, ypač darbininkų užtarėjai, taip nedaro. Jei ji jums buvo gera, kada ji su jumis dirbo, tai dabar jūs privalėtumėt ją kaip tik ir užtarti, apginti, rėkti, nešti priešais valdžią revoliucijas, o pasistengti ją kaip konstantinę juogrečiau paliausuoti."

Vadinasi, "V." verkia, kodel komunistai jos neuztariai. Taip, mes neuztariame tokių žmonių. Kaip greitai kurios nors mūsų organizacijos narys pirstus prikišo prie šmugelio, taip greitai jisai atsidurė už organizacijos sienų. O kaip tik priešingai daro tautininkai. Todėl dabar jie taip verkia likimo tos merginos.

O dar daugiau "V." pyksta, kam mes smerkiame poną Račį. Jinai tiesiog klausia: "Kam čia dar bereikalingai tą žmogų, kaip kokią, atspirašt, futbolėlė, metotę?" Mano pabrakta žodis "bereikalingai". Vadinasi, Račys yra "olrai" ir "bereikalingai" jį komunistai akėja!

"V." taip pat prisipažįsta, kad jinaį pagyrusi Račį, kada tas atvyko į Brooklyną. Bet, esą, tik "keletas žodžių apie jį buvo pasakyta." To ir užteko. Pagyrėte trumpai ir drūtai!

Be, matyt, "V." jaučiasi per toli nuvažiavus begirdama Račio, kada jinai po jo suareštavimovo pasakė: "Ineikia duoti Lietuvosui kreditą, kad jis pini-gus taip gabiau sumeistravęs, kad net agentai stebisi." Tai želio 9 d. Juk tai stačiai už "V." bando išsisukti nuo to popabrikavęs. Matyt, "V." resavo paties nelemoka, suprasti da Račiumi kreditą, "kad jisai taip gabiau sumeistravęs pini-gus, kad net agentai stebisi". O, Račys ir tauti pakulsi! Jisina savo begėdškiau "V." teišmugeliskus darbus. Klausykite: "L. primeta tautininkams

Ivairūs Dalykai

Amerikos kapitalistų brangiausiai apmokamas redaktorius Arthur Brisbane rašo, jog tik viena Texas valstija galėtų išmaitinti iki dvejų šimtų milijonų žmonių, jei jos derlinga žemė būtų tinkamai išnaudota.

Bet tokių stebūklų neregės kapitalistinė visuomenė, nes gamtos turtai šiandien pirmoj vietoj išnaudojami del pelno. Kur kapitalistai nemato progos prisiplėsti daugiausiai pelno, ten jie palieka ramybę ir turtų šaltinius, nepaisant, kad jų tinkamas panaudojimas (kaip, pavyzdžiui, išdirbimas derlingos žemės) suteiktų daug gero žmonijai. Komunistinei darbo visuomenei teks padaryti ne tokie, bet dar stebūklingesni stebūklai žmonijos gyvenime.

Šiup ar taip, šiandien moksliniai patyrimai, išradimai žengia pirmyn. Mokslininkai be tyrinėdami medžiaga priėjo prie išvedimō, jog modžiaga susideda iš mažų mažiausių dalelyčių, milijonus sykių mažesnių už mažiausią dulkę. Tas mažižytes medžiagos dalelytes mokslininkai vadina atomais. Gi atomas susideda dar iš mažesnių dalelyčių-kūnelių, ką mokslininkai vadina elektronais. Atome esą branduolinis elektronas, o apie jį sukasi, bėga, neapsakomu greitumu daugybė kitų elektronų, kaip, pavyzdžiui, žemė su kitomis planetomis sukasi apie saulę. Manoma, kad atomas turi neapsakomai galingą elektrikinę spēką. Jei atomą būtų galima suardyti ir jo elektronų spēką sukontroliuoti-pakin-lyti, tai vienas atomas išduotų tiek spēkos, kad užtektų su-kimui visos pramonės ratų Jungtinėse Valstijose. Dabar mokslininkai tyrinėja, kaip atomo "miegančią" spēką paversti į veikiančią spēką—kaip išsukti tą spēką.

Ar jums daėsi ta spēka? Ar kinkos nedreba, kad toks mažižytes daiktas, kaip atomas, kada nors gali būt pakinkytas var-rymū traukinių, mašinų ratų, sildymui ir tt.? Man nebaisu. Aš būčiau linksmas, kad mokslininkai ir šiandien atomą su-ardyty ir jo spēką pakinkyty, nors žinau, kad ta spēka—jei ji kada nors bus išvystyta — da-bar randasi tik mokslininkų vaidintuvėj. Bet skaitant mokslinį žurnalą sužinojau, jog yra nemažai žmonių—ir ne iš "prasieikių", bet iš "išmintin-gųjų", turėty tarpo,—kurie la-bai nusiming, susirūpinę išvyt-ty atomo spēkos. Jie rašo laiškus žurnalui "Scientific American", klausdami apie pa-vojų dabartindms spēkos gami-nimo įstaigoms (išdirbytėms). Girai, kas atsitiks su ty įstai-gų kompanijų sėrais, kuomet tie svajotojai mokslininkai su-ras kaip pajungti atomo spēką. Tasai laikraštis nuramino jų širgį, pareiškėdamas, jog atomo spēka dar tik sapnų vystyklo-ve, ir todėl dar jį negrėsia su-naikinti dabartinių gamimimo spēkos įstai-gų ir jų sėry (ak-cijų), nors, esą, tokis šiandien sapnuojamas dalykas gali ka-da nors įsikūnyti. Bet dabar, didžiapilviai dykūnai buržuai, būkite ramūs ir linksmai imk-ite pelnus už savo įdėtus pini-gus spēkos gamimimo įstaigose.

Teko kalbėtis su vienu žmo-gum; lietuvių, gyvenusiu tulą laiką Meksikoje. Jis, mat, vy-ras, apvogęs banką Iowa valstij-joje ir buvo pabėgęs į Meksiką. Žinoma, jis man to nesakė. Ta-tai sužinojau, kuomet jį poli-cija suareštavo ant Spring gat-vės bemašuojant ir beješkant savo draugo airo, su kuriuo, kaip jis sakė, broliškai sugyve-no per du metus, bet atvykus į Los Angeles, "broliškas" drau-gutis pavogęs nuo jo 2 tūkstan-tėis dolerių ir pabėgęs. Apie meksikiečius jis nupasakojo, jog jie revoliucionieriai. Esą, Lenino paveikslų prikabinėta viešose įstaigose kucdaugiau-siai. Meksikiečiai nekencė au-merikonų, bet kuomet pasakai, kad rusas, tai apkabina, būuo-ja, sveikina. Labai gerbią So-vietų Rusiją. Streike darbinin-kai labai solidaringi.

As tikiu, kad vagis kartais gali daugiau tiesos pnsakyti, negu Amerikos kapitalistinė spauda.

Buržuazinė klasė daugveno toki gyvenimo periodo, kad jau trokšta sulaukyti žmonijos pro-greso ratą. Del pelno ji pa-kinko dievą ir pažaboja kunig-ūsus; pajungia mokslą ir jodi-nėja mokslininkais. Del pelno,

JUOKAI NE JUOKAI

Kas Sniegas? MULKIS: Ar tai čia sniegas? GUDRUOLIS: Ne, tai an-gelų pleiskanos.

Dieduko Paveikslas. DIEDUKAS: Na, Amelyte, ir ka tu čia pėsi? AMELYTE: Aš pradėjau pėsti tamtos paveikslą, bet išsrodė parūšus, tai pradėjau uodegą ir pavadinavau pėsiu.

Zino, Ką Sakys. PETRAS: Tas žmogus, na, matyt, yra bolševikų, šis tisa dieną ir nieko nevalia. LATRAS: O šis ko tu žinoi? PETRAS: Aš teni...

Viskas Del Meilės. JINAI: Ar tu sutikim ir kitur išsikraustyti iš meilės del manęs? JIS: Viską esu pagatavęs del tavęs padaryti. JINAI: Na, tai išsikraustyti iš čia, nes jau velus laikas ir aš miego noriu.

Rūkymas. Kalbėtojas sakė merginų kole-gijoj prakalbą apie rūkymo blėdingumą. Pabaigęs rastiū-bilė atsakė: "Ir klausimus, Pa-kilo viena studentė ir klausė: —Ar negalėtum man paau-kinti, kaip padaryt rūkinti, pa-ūcijiant dūmus per nosį?" Phildelphijos Seimėnis.

BADAS IR VERGLIA LIETUVOJ

Draugam P. Kl-mas rašo iš Lietuvos: "Mylimi mūsų dukte ir žente! Laimingi jūs esate, kad apleidote tą praktika salį Lietuvą. Jūs rašote, kad pavalgė esate ir apsi-renge; o pas mus žmonės kencia bada didžiausi; par-kuoda paskutinį pieno lašą ir mėsos kąsnelį, kad tik už-simokėti mokesčius; o jeigu neužsimoki, tai atvažiuoja ir atima paskutinę karvę ar paršą. Taip spaudžia mus ta 'laisva ir nepriklausoma' Lietuvos valdžia, kad negu-rime nė pasikurtinti, o žiau-rumas neapsakytas. Jeigu nori koki raštelį išsimiti, kol pripili visiem gerbes, tai pasižiuri raudonom akim ir pasakoi: neturiu laiko."

Laimingi esate, kad nere-kia jums turėti reikalo su tokiais žiauriais valdininkais. Pas mus apie mėsą ir pieną nebėra nė minties, tik didžiausias žmonės duonos už- valgė, ir tos kitų syki trūk- sta. Gyvena geriau stambia- jū ūkininkai, o darbininkai ir mažiėji ūkininkai, baisr ir pamislyti, kaip gyvena. Ne- padėdinti žmonės toliau val- džia, ir visi kersija; nežina, kas gali įvykti; tik, žinoma, bijo visi, nes jeigu pasakys, tai nors zodelį ant valdžios, tai gausi kalėjimą ir gerą mu- šimą. Daug jau mūsų drau- gų sėdi kalėjime; kiti net ir galvą padėjo. Nežinome, ka- da pasibaigs ta mūsų ver- gija. Verkia žmoneliai gran- dižiomis ašaromis; o mūsų išnaudotojai linksmai ballu- voja ir juokias iš mūsų vargo."

reiklati esant, ji pasirengus su- sukut; šalin dievas! šalin lin progresas. Tai kokia protinga beprotis klausia! subudavota darbinink- J. Simba.

KOMUNISTŲ INTERNACIONALO PILD. KOMITETO IŠPLĖSTAS PLENUMAS

Balandžio 7 d. pasibaigė Maskvoj Kominternio Pildkomo išplesto plenumo posėdžiai. Jis turės sulošt didelę rolę, nes juo prasideda naujas laikotarpis Komunistų Internacionalo veikime.

Kapitalizmo Laikinas Tvirtėjimas.

Pirmiausia, išplėstasis plenumas pripažino, kad kapitalizmas atskiruose kraštuose laikinai sustiprėjo. Tai reikią visų pirma pasakyti apie Vokietiją, kuri neseniai da gyvena sunkiausia ekonomini krizį. Žinoma, tai ne-reiškia, kad ten jau tiek sustiprėjęs kapitalizmas, kad jokio pavojaus jam nebėsa. Niekur jis nesuderžo prie "normalios" prieškarinės padėties.

Paimkim, Angliją, kuri yra Europos kapitalizmo ramstis. Buvusis Anglijos ministras pirmininkas Lloyd-Džordžas, kalbėdamas kovo 26 d. parlamente, pasakė, kad jis nematęs Anglijos ukio atsistatymo ženklų. Jei ir toliau taip eis, neišvengiama busianti katastrofa.

Francuzijos padėtis da blogesnė. Jos finansai vis blogėja, franko kursas pamažu puola. Del to finansų blogėjimo priverstas buvo pasitraukti Herriot kabinetas. Bet ir naujasis kabinetas neišgaunys: finansai blogės, sutrūkę augs, brangenybė didės, nes buržuazinė valdžia niekuomet neišdrįs uždėt savo rankos ant kapitalo maišo.

Da blogesnė padėtis Italijoje, Balkanuose, Lenkijoje, Pabaltijoje; Lietuvos, Latvijos, Estijos ukis gyvena sunkų krizį, kuris vis sunkiau ir sunkiau darosi pakelti darbo žmonių.

Vistik sulyginus su 1919—20 m., Vokietijoje — su 1923 m., kapitalizmas dabar sustiprėjęs ir jokių tiesioginių revoliucinių mušių mes nematom, pilečių karo nėra.

Tai pripažino išplėstasis Kominternio plenumas. Bet kartu pripažino, kad revoliucinė padėtis liko.

Revoliucijos Dabar Nėra, Bet Revoliucinė Padėtis Liko.

"Tai jau pats Kominternas palaidojo socialistinę revoliuciją!" — pradėjo tuoj šaukti buržuazijos agentai, perskaitę d. Zinovjevo kalbą plenumo: — "Dabar turį but palaidotas ir Kominternas, ir komunistų partijos įvairiuose kraštuose..."

Perdaug greitai apsidžiaugė tie ponai. Revoliucijos dabar ištikrųjų nėra, bet revoliucinė padėtis liko. Ateityje revoliucija neišvengiama, kaip ji buvo neišvengiama po 1905 m. Rusijos revoliucijos, — aiškiai pasakė plenumas.

1907 m. Rusijoje buvo sudarius maž daug panaši padėtis, kaip dabar yra kapitalistiniuose kraštuose. Revoliucija suslugo, caro valdžia išliko gyva. Tuomet taip pat atsirado daugelis oportunistų (menševiku ir kt.), kurie ėmė šaukti, kad revoliucijos jau nebėbusia, kad jau esanti konstitucija; dabar reikalinga esa kovot del legalios s.-d. partijos ir

reformų; o "galutinas tikslas" busias atsiiektas už kokių 50—100 metų... Bolševikų partija su Leninu priešaky paskelbė kuo griežčiausią kovą tiems likvidatoriams. Ji įrodinėjo, kad antroji revoliucija neišvengiama turės ateit, nes caro valdžia, dvarininkai ir stambioji buržuazija-nieku budu nepatenkins plačių žmonių reikalavimų.

Didžiosios reakcijos laikais (1907—1911 m.) menševikai ne kartą tyčiojosi iš bolševikų revoliucijos ir net sugavo ne viena darbininką savo kromeli. Bet gyvenimas parodė, kieno pusėj buvo teisybė.

Da aiškiau dabar rodo tai gyvenimas. Tiesa, kapitalizmas dabar kiek sustiprėjęs, revoliucijos nėra, bet visuose kapitalistiniuose kraštuose darbininkų ir valstiečių padėjimas vis blogyn ir blogyn eina. Pilečių karo nėra, bet klesų kova daug aštresnė, negu buvo prieš karą. Daugely kraštų siaučia žiauriausia reakcija. Fašizmas pakaitė skelbtąjį demokratizmą. Darbininkų šaudymas ir bjauriausias sumtųjų kankinimas pasidarė paprastu dalyku. Prie ko tas viskas veda? Tik prie kovos paastėjimo.

Tiesa, da didelė darbininkų ir valstiečių didžiama nesupranta, kad jokios reformos buržuazinėj tvarkoj nebegali kiek žymiau pagerint jų padėtis; daugelis ju da tebeina pasakui s.-d. ir aiškias buržuazines partijas. Bet paskutiniu laiku Anglijos darbininkų padėtis blogėjimas ir darbininkų klesos kovos aštėjimas priverstė pakairėt net oportunistinius Anglijos trade-unionų (profesinių sąjungų) vadus ir sudaryt bendrą frontą su Sovietų Sąjungos profsąjungomis. Tai yra labai svarbus faktas.

Aktyviau pradeda veikt ir valstiečiai. Jau jie nebe tas, kas buvo prieš karą. Kai kur jie padeda tiesti ranką darbininkam ir su jais tvirt bendrą kovos frontą prieš dvarininkus ir kapitalistus. Ateityje visų šalių revoliuciniai valstiečiai, be abejonės, suloš labai svarbią rolę.

Stoja į kovą ir pavergtosios tautos. Bunda milžiniškos kolonijų ir pusiau-kolonijų tautos ir stengiasi atsikratyti nuo savo razhaininvo kalbą plenumo: — "Dabar turį but padeda Europos proletariatui atsikratyt nuo kapitalo viešpatavimo.

Savo keliu, kapitalizmui tvirtėjant, auga prestaravimai ir tarp atskirų imperialistų kraštų. Tarp Anglijos ir Amerikos eina kova del naftos, del Kanados, del parlavimo rinkų ir t.t.: tarp Anglijos ir Francuzijos eina kova del įtakos Europoje; pavergtoji Vokietija kovoja prieš viešpatuojančią Antantę... Naujo imperialistinio karo pavojus nuolat kybo ore. Visa tai sudaro labai nepastovią padėtį.

Butų labai gerai, "kad kunigas statistikas pašvęstų savo profesijai ir atrastų, koks nuosimtis prieš karą ir po karo kunigų yra kaltų nupuldyme tu prasikaltusių moterų". ("The Truth Seeker").

aišku buvo plenumui, kad taip ilgai jos laukti, kaip po kitų revoliucijų, dabar nebe-reikės. Pirmiausia, darbininkų klesa dabar yra daug skaitlingesnė, negu seniau. Antra, išskyrus kelis ne taip svarbius kraštus (Vengrija, Suomija), ji nėra taip sumušta, kaip tai buvo po kitų revoliucijų, pavyzdžiui, po Paryžiaus Komunos arba 1905 m. revoliucijos. Trečia, darbininkų dvasia dabar nebe ta, kaip buvo prieš karą. Tuomet Europos proletariatas tik kartais pakalbėdavo apie proletarų revoliuciją, kaip apie labai tolimą dalyką; jis bijojosi kruvinos kovos priemonių. Dabar jis yra matęs imperialistinio karo baisenybes, daugelyje kraštų dalyvavęs pilečių kare ir nebe taip bijosi kruvinų mušių. Ketvirta, darbininkų klesa dabar ras sau padėjėjų valstiečiuose, pavergtose tautose ir kolonijose. Penkta, dabar ji turi puikų pavyzdį, Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos, kur darbininkų klesa, sudariusi tvirtą sąjungą su valstiečiais, sugriovė dvarininkų ir kapitalistų viešpatavimą, atsigynė nuo nesuskaitomų priešų puolimų, išvedė šalį iš suirutės ir tvėrią naują socialistinę tvarką. Šešta, tarptautinis revoliucinis proletariatas turi dabar savo kovos štabą — Komunistų Internacionala, kuris renkas įvairių kraštų revoliucinį patyrimą ir suteikia didelę pagalbą atskiriems tarptautinio proletariato buriams. Seniau tokių štabų nebuvo. Septinta, visuose kraštuose dabar yra komunistų partijos, kurios turi išmokt sumobilizuoti po savo vėliava kuoplačius darbininkų ir valstiečių mias ir sudaryt kovos štabą savo krašte.

V. Kapsukas.

Pastabos apie Tikyba

Ar jūs žinate, kodel ant-ras Kristaus atėjimas ant žemės vis atidėliojamas? Nesijuokite, nes tam yra labai rimta priežastis. Pavyzdžiui, artimiausia žvaigždė yra Proxima Centauri. Jeigu Kristus butu galėjęs lėkti po 1,000,000 mylių į minutę (orlaivių tada dar nebuvo), tai išsai butų turėjęs išbūti kelionėj 40 metų. Antra artimiausia mums žvaigždė yra Rigel. Tuo pačiu greitumu skrendant (t. y., po 1,000,000 mylių į minutę), reikėtų išbūti kelionėje 1,500 metų. Bet tai dar ne galas. Yra žvaigždžių dar daug toliau. O sulyg pažintinėmis pasakomis, dangus randasi kur nors už tų žvaigždžių. Tai argi galima stebėtis, jeigu Kristus taip ilgai užtruko tej savo kelionėj?

"North Carolina valstijos kalėjimo kapelionas, kun. Shacklette išleido, pareiškimą (pasiremdamas skaitlinėmis, kurių šaltinio bei autorias nepadauda), kuriamė jisai sako, kad "prieš karą 35 nuosimčiai visų moterų prieš apsidėmimą buvo prasidėngusių prieš moralybę, o po karo tokių prasižengėlių skaičius pakilo iki 55 nuos".

Butų labai gerai, "kad kunigas statistikas pašvęstų savo profesijai ir atrastų, koks nuosimtis prieš karą ir po karo kunigų yra kaltų nupuldyme tu prasikaltusių moterų". ("The Truth Seeker").

A. B. Iksas.

Nepamirškite Birž. 21

Šitie keli žodžiai taikoma New Yorko, Brooklyno ir apielinkės lietuviams darbininkams ir darbininkėms.

Birželio 21 d., nedėlioį, įvyks Amerikos, Darbininkų Partijos Antrojo Distrikto piknikas, Pleasant Bay Park, New York' City. Jame dalyvaus tukstančiai New Yorko ir apielinkės darbininkų. Jie ne vien tik pasilinksmins tenai, pamatys visokių žaislų, bet savo atsilankymu parems revoliucinį judėjimą.

Mes kviečiame lietuvius darbininkus ir darbininkes irgi kuoskaitlingiausiai atvažiuoti į šitą milžinišką pikniką.

Apert kitų žaislų, bene įdomiausias bus traukimas virvės. Lietuvis darbiečiai nutarė iššaukti bile kurios kitos tautos bei amerikonus darbiečius kovon, traukti virvę. 25 lietuviai imsis su 25 vyrais iš kitos pusės. Nėra abejonės, kad lietuvių darbiečių šitą mestą pirštinę priims kiti darbiečiai ir tai bus žingėdžiausias punktas visos programos.

Bukite šitam piknike.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASKIAUCIUS

DANTŲ SMEGENŲ IDEGIMAS.

Viena įkriausiu, jei ne pati įkrioji, burnos ligų yra dantų smegenų idegimas. Ir tu idegimų esti visokių. Po bile kokio aštresnio valgio, ypač daug smarkių prieskonių (pipry, garstyčių ir t. p.) įvartojant, burnos pamašalai įsijaudina, dantų smegenys irgi parausta smarkiau ir kiek pabrinks-ta. Bet čia blogumas veikia pereina be didelio vargo.

Pavojingiausias ir rimčiausias daktas yra dantų smegenų pūliavimas. Apie šitą būtent ligą ir pasišnekėsim čionai.

Dantų smegenys pradeda gesti ir pūliuoti daugiausia del nešvarumo, del apsilėidimo, kai burna ir dantys nėra atatinkamai valoma. Dantys esti apaugę, aplipę, maisto nuosėdų ir jose visokių bakterijų esti dantų tarpuose ir palei smegenų kraštus. Šie apskretimai erzina, pykdo smegenis ir jos ima raus-ti, pursti, tinti.

Ilgainiui smegenys, pradeda ir da toliau gesti. Atsi-veria jose mažučiu opeliu, žaizdeliu. Tos opos negyja: jose visokių bakterijų, visokių perų prisiveisia, ne tik augmeninio paėjimo bakterijų, bet ir gyvulinio paėjimaisia mums žvaigždė yra Rigel. Tuo pačiu greitumu skrendant (t. y., po 1,000,000 mylių į minutę), reikėtų išbūti kelionėje 1,500 metų. Bet tai dar ne galas. Yra žvaigždžių dar daug toliau. O sulyg pažintinėmis pasakomis, dangus randasi kur nors už tų žvaigždžių. Tai argi galima stebėtis, jeigu Kristus taip ilgai užtruko tej savo kelionėj?

Ligotos smegenys ima trauktis, atsoksta nuo dantų ir vis artyn ju žaknų slenka. Dantys pasilieka apnuoginti. Tose vietose, kur nuo jų smegenys atsoko, viršutinio dantų apvaskalo — emaliaus jau nėra. Apnuogintos vietos yra šiurkštesnės ir nebetokios kietos. Todėl ir maisto ir bakterijų da labiau ten susidaro, aplimpa.

Ilgainiui tokie apskretimai, smarkios rūkštys juose gaminamos suaižėja, išstarpina dantų kraštus, pridaroten skylučių. Tokie apaugimai vietomis sukietėja, lyg suakmenėja ir ju jau nebegalima paprastu būdu nuvalyti. Ne tik smegenys, bet ir dantys nuo tų apskretimų genda, puva.

Imtų eiti, nebegiliai įsodinti esti. Matot, smegenims gendant ir žemyn vis slenkant, dantų kauliniai rėmai irgi dyla, eina silpnyn, nusi-dėvi, lyg tirpsta. Todėl dantys ir krutėti, klebėti pradeda ir paskiau iškrinta. O iškritusio danties negi įsodinsi.

Yra tai didelė pragaistis. Nuo jos ir visus organizmas anksčiau-vėliau nukentėti gauna.

Vadinas, burnos nešvarumas, burnos higienos reikalavimų nepildymas yra stambiausioji smegenų gedimo, pūliavimo priežastis, ir ne tik smegenų, bet ir pačių dantų.

Ak, žinoma; apart nevalymo, ir abelna viso organizmo padėtis, abelna žmogaus sveikata gali būti smegenų pūliavimo priežastis. Jei kraujo sraujoj nuolat plauko dauevė įvairiu nuodingu medžiagu, tai jos negali apseiti nekliudę ir dantų smegenų.

O žmogaus kraujas palieka nešvarus vėl nuo visos eilės priežastiu: bakterinės, limpamosios lizos ir bent kokios ligos, delei medžiagų kaitos pakrikimo, vidurių nemalimai, įvairūs neigiamieji ūpa suvidimai, neigiamieji protinio nusistatymo išdavai ir t.t., — visa tai kraują gadina. Todėl ir vis-as, organizmas gauna nukentėti. Nukentėti gauna ir dantys ir ju smegenys. Stoka jiems esti reikiamos statomosios medžiagos. Gaivumas ju sumažėja, nebeaižėja smegenys taip gerai neigiamoms įtakoms atsispirti, greičiau gesti ima, greičiau bakterijos jose įsigali.

Apie tai, kiek bloga pūliuojančios smegenys žmogui daro sunku sau ir įsivaizdinti. Kaip minėta, dantys ima kristi, nors dar nesugedę būtu. Dantys taipgi ir genda greičiau. Tai yra, taip saky, vietinė smegenų pūliavimo pasekmė.

Yra ir bendrų pasekmių, kurios atsiliepa į visą organizmą. Gendančių smegenų pūliai, bakterijos ir jų veikimo rūkštys tenka nuryti. Tatai silpnina malamųjų organų darbą, o jiems silpnėjant, silpsta ir visos prietaisos, visa "mašinerija".

Tai čia da pusė bėdos. Da blogiau yra tai, kad tie įdegtų smegenų pūliai ir bakterijos taipgi ir staciai kraujan įsikverbia. Su

kraujo srove tos bakterijos visur po kūną išsivaikšto ir jos apsisėda tokiose vietose, kur sau randa palankesnių sąlygų. Tos bakterijos dažniau savo naujokynus, savo kolonijas uždeda širdies plėvelėse, nariuose.

Iš to pasidaro reumatizmas, narių idegimų, sugenda širdies durelės (atlapėlės, valvos, dangteliai), širdies organinių ligų pasidaro. Trupučių rečiau vis to paties šaltinio bakterijos nervus, raumenis ir bile kokį organą ypač inkstus, įveikia.

Pūliuojančios dantų smegenys, tarp kitko, esti ir

dantinių pūlinių priežastis. Palei dantų šaknis susidaro mažučiu vočių, giliai audi-niuose. Iš šitokių vočių kraujas da labiau užsikrečia, da greičiau kokių sisteminų stambių ligų atsiranda. Žinoma, kai dantys esti skylėti, tai ir iš tų skylių giliau į dantų šaknis bei aplink jas bakterijų daeina, ten susimeta, pūlinių pridaro.

Kaip smegenų pūliavimas gydytis? Be dantisto, be gydytojo artimesnės priežiūros čia anseiti negalima, norint esmingų rezultatų turėnys, tarp kitko, esti ir (Tollaus bus)

VASARA JAU ATĖJO
LIETUVOS ŽMONĖMS BUS REIKALINGA PARAMA

Daugeliui iš jų bus reikalinga pirkti sėklos laukų užsėjimui. Bet kad sėklos nusipirktus, reikia turėti pinigų.

Dabar jau laikas pasiūsti pinigų savo giminėms ir draugams Lietuvoj.

Visuomet siūskite pinigus Lietuvon per "LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

"Laisvės" pinigų siuntimo skyrius siūndia pinigus Lietuvos litais ir doleriais žemlauišiomis kainomis.

PRISTATOMĖ ADRESATAI GREITAI IR SAUGIAI.

"LAISVĖ"
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 3874

Senai Visų Laukiama Knyga

Darbininko Sveikata

Jau Gatava

ŠIA KNYGA privalo perskaityti ir pas save turėti kiekvienas darbininkas ar darbininkė nežiurint kokių politinių pažiūrų jis ar ji nebutų.

SVEIKATA YRA brangiausias žmogaus turtas, užtaigi kiekvienas privalo žinoti kaip ją užlaikyti. Kaip sveikatą užlaikyti galima sužinoti tik iš knygos Darbininko Sveikata.

ŠIA KNYGA parašė garsusis lietuvių tarpe daktaras **Jonas Kaskiaucius**. Dantistrijos skyrių parašė daktaras **A. Petrikas**.

KNYGA TURI 630 puslapių ir daugybę įvairių paveikslų.

KAINA PUIKIAIS AUDIMO APDARAIS **\$3.00**

KIEKVIENAS PRIVALO ĮSIGYTI JĄ

Gauti Galite

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJOJ

46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

IŠPAŽINTIS DARBININKO VAIKO

(Pabaiga.)

Mainos užsidarė. Tuoj iškelė ir mulus. Kiti tuoj gavo darbus kitur, bet kur man dėtis? Nesukalbu angliškai. Niekur negaliu gauti darbo.

Nuvažiuoju į Dayton, Ohio. Gaunu darbą šriubų dirbtuvėje. Man dirbtuvių darbas labai netiko, nes darbo dienos labai ilgios. Apart to, ir mokesčiai labai maži. Kiek aš mainose padarydavau per valandą, tai per išistą dieną tiek negalėjau uždirbti dirbtuvėje.

Diena po dienos maišau vandenį rankomis ir griebdamas šriubus šeriu mašina. Ateina mokesnio diena. Nagi, gaunu \$4.62 už visą savaitę!

Susipažinęs su vaikais, gaunu kitą darbą. Tai tabako fabrike. Alga — \$5.50 į savaitę. Bet čia dar arčiau, negu pекioj, kurią kunigai skelbia. Nueinu rytą į taip vadinamą "sweet rum". Pilnas "sty-mo" (garo); langai ir durys uždaryta, kad neįeitų iš lauko oras ir nesugadintų tabako. Kraunu iš vieno bakso į kitą. Paėmus punda, reikia papurtyti. O tai smarvė! Dulksė, kosėk, čiudėk...

Padirbes kiek laiko, mečiau tabako fabriką ir, išsiligęs maišau, grįžtu atgal į Pittstoną.

Kysiai Bosams.

Sugrįžęs į Pittstoną, randu tą patį, ką ir palikau. Dar reikia pavaikščioti be darbo. Pagaliaus pradeda dirbti ir senosios kasyklos. Čia lenda rūsai, lenkai ir lietuviai ir neša bosams po desimtines. Aš gi gaunu darbą ir be desimtines. Maniau, kad ir vėl gaušu tokią alga, kokią pirmiau ščia gaudavau. Bet vietoj \$1.43, dabar begaunu 0.9c, už dienos darbą. Dirbu naktimis. Čion kasyklos griuva, anglis luosa, šaudyti nereikia. Tie, kurie už darbą bosams mokėjo po desimtinę, gauna tiktai po \$2.25 į dieną ir turi loduoti po 10 ir 15 karų. Kontrakto neduoda. Nenori dirbti, tai eik laukan. Nes kitas bosai atneš desimtinę.

Mainos griuva. Statora ke-turkampiai budinkai, vidus pripilamas akmenu, kad siekt tiek atlaikyti viršų. Žmogus sėdi ant žemės ir numano, kada grius anglis, nes lempos ugnis paduoda ženklą. Kada ugnis susijuda, tai ženklas, kad anglis grius. Tuojau surinka ir visi bėga laukan. Viskas sudreba. Kartais iš to drebėjimo ir trenksmo visų lempos užgesta. Paskui eina apžiūrėti vietą, ir vėl dirba, skubina.

Ir taip nebūdavo tos dienos, kad 10 ar 15 sušleisti bei užmušti mainierių neišnešty iš kasyklos. Mane iš karto net drebulyus paimdavo, kada pamatydavau nesant sužeistoms mainieriams. Pagaliaus kasyklos turėjo užsidarėti, nes valdžia neleido daugiau dirbti. Kysių e-mejai gavo šunelių vielas ap-linkiniuose miestukuose. Mūsų tikintieji fanatikai net su visom šeimynom išvažinėjo į tuos miestukus, kur nukeliavo jų bosai, kad ir vėl jiems nešus desimtines. Susipratę darbininkai to nedarė ir kovojo su tais, kurie tuos kysius duodavo.

Papula Geresnis Darbas.

Aš gaunu darbą ant naktų. Dirbime su lietuviais ir dar su-siedu, kuris gyvena skersai galvės stuboje.

Dabar jau dirbau nebe priomulų vedžiojimo, bet už "draiveri". Gavau dviejų mulų "ty-mo". Darbas buvo gana geras, nes tik dvi ar trys vietos dirbo. Padėdavau mainieriam karus prilioduoti ir apie devintą valandą vakare jau mes namie būdavome. Bet bosai susekė, kad mes savo darbą greitai pabaigiame. Tuojaus mūsų "sif-tą" panaikino, o tą darbą atlikdavo dieniniai, gaudami kokią valandą ar dvi viršlaikio. O mums turėdavo mokėt pilną algą už visą dieną. Be to, mes dirbdavome du ir gaudavome mokėti, o mūsų darbą atlieka vienas. Vadinausi, kompanijai daug pelno lieka.

Mane paskyrė dienomis ant to paties kelio. Tik dabar gavau gražius mulus ir bėdos su jais jau neturėjau. Mainieriam atiduodavau viską, kas jiems priklausė. Pavieniui gaudavo po du karuką, o dvišes dirbantiesiems tekdavo po 4. Nes toks buvo sutvarkymas iš bosų ir iš mūsų pusės. Nors, žinoma, ten mažai kas unifos klausė, bet visi bosai siek tiek prisilinkydavo į jos tašyklus.

Baisi Nelaimė.

Vieną naktį aš irgi buvau paskirtas ant naktų. Bet vis tiek turėjau nueiti į "steibelius" ir kitą mulų "ty-ma" at-sivesti. Atejęs, radau dirbant tik dviejose vietose ir tik vienas dirba prie anglies, o kitas prie šaudymo "rakų" (akmens), ir dedant naują keltu-vą. Padaviau karą tam, katras dirba prie anglies, ir nuėjęs atsiguliau ir laukiau, kada pri-liuduos. Begulint man ant len-tų, kurias vadindavo "bonk", ateina mainierys ir sako: "Aš einu namo, o leiberys baigia lioduoti. Daugiau karų neimsiu, nes aš nesijaučiu gerai."

Man dar geriau, aš ir esiu namo. Bet dar pirma nueisiu pasižiūrėti į tą vietą, kur dir-ba du italai prie "rakų." Žiū-riu gi, iš viršaus nusautas "ra-kas", vieta visa užklota, o jų blekinės, kuriose atsinešė valgi, pakabintos ant stulpo. Aš maniau, kad jie nuėjo kur nors į senas vietas atsinešti rė-lijų arba spalų, nes nežūrint u-nijos taisyklių, mainieriai palys turėdavo tuos daiktus susijies-koti ir atsinešti. Mat, pakol kas nors tau juos pristatys, tai išeis 3 ar 4 dienas. Aš pasi-dairiau ir parėjau namo.

Naktį, apie antrą valandą, "fairbosis" eina per vietas per-žiūrėti, ar nėra gazo, ir užrašo mėnesio dieną kiekvienoj vietoj, kad kokiai nelaimėi iškilius, jis turėtų prirodyti, kad jisai čia buvo atėjęs. Jisai perlipo per akmenis, peržiūrėjo ir užrašė dienos numerį ant nukritusio akmens ir nuėjo, kur jam reikia.

Anksti ryte, atbėga pas bo-są dvi italionkos ir gvoltu šau-kia, kad jų vyrai neparėję na-mo. Bosas tuojaus nusileido į mainas ir paklausė "fairbosio", ar jisai buvo tų dviejų italų vietoje. Tas atsako, kad buvo, kad akmuo nusautas ir kad ga-zo nėra. Bosas su kitais vyrais tuojaus nulekia į tą vietą, kad jie italai dirbo, ir atranda, kad jie-du visai plono akmens prislēg-ti. Per sutrūkusį akmenį gra-žiai matosi jų drabužiai. Bet aš ir "fairbosis" laipiojome ant tų žmonių ir nematėme jų? Y-patingai aš, nes dar iš vakaro buvau ir gal tie darbininkai tebebuvo gyvi!

Ryte aš nieko nežinojau apie šią nelaimę. Ateinu su mulais, žiūriu, daugybė šviesų ir žmo-nės stumia karuką. Pažiūrėjau į karuką ir pamačiau, kad ja-me du žmonės gulį negyvi. Į-versti kaip avys, bet galvos buvau ir gal tie darbininkai tebebuvo gyvi!

Vienas iš žuvusiųjų buvo tri-jų vaikų tėvas, o kitas dar tik-trys mėnesiai, kaip vedęs. Moteris gailiai verkia. Bet kas jų paisy? Atsiemei paskutinę mokesť ir žinokis. Kapitali-s-tams tavo likimas nerūpi.

Ol, pavyzdžiui, jeigu du mu-lu būtų užmušę, tai draiverys būtų darbo netekęs, o gal dar gavs ir nubausť. Kapitalisti-nė spauda būtų šaukusi, kad kompanijai padaryta dideli nuostoliai. O kad tuos du var-gšų užmušę, tai niekas nežino.

Gaunu Darbą Kitose Kasyklose.

Darbai toj kasykloj sumažėjo ir aš nubėjau dirbti į Penn kasyklą. Darbą gavau vėl prie dviejų mulų "ty-mo." Vienas iš jų aklas, visas nutrintas, spardosi iš skausmo, ir kada pajusdavo, kad einl pro šalį, tai stengdavosi arba įspirt, ar-ba prispaust prie sienos. Bet aš jau buvau su jais papratęs, visados turėdavau su savim smailią vinių. Kaip tik mulas taikosi mane prispaust prie sienos, tai aš tuojaus vimin į so-ną jam ir jis atsoka atgal. O kada reikėdavo ryte uždėt ant jo pakinkai, tai turėdavau aš jį iškelt ant tam tikrų diržų, kad kojomis žemės neslektų. Tiktai tada tegali ant jo pa-kinkus uždėti. Sakydavau bo-sui, kad jis man duotų kitą mu-lą, o tą vargšą padėtu ant ko-kio mėnesio poilsui, tegu su-gyja. Aš mulus gerai prižiū-rėdavau ir jie nebūdavo nutrin-ti. Bet kada gauni mulus nu-trintais šonais bei pečiais, tai labai sunku išgydyti, nes tie pa-tys pakinkai reikia vartoti. O panelelio ryte tai būna didžiaus-ia bėda. Viena rytą šiaip taip išėjau dirbti. Mano mu-las šoka, daužosi, bėgė o

pro karus, davė kaktą į karą ir persikirto kaktą. Kraujas bėga, visas krūvinas. O aš jį prikabinu prie karo ir raginu traukti jį į vietą. Jisai priešinasi. Spyrė man į ranką ir gripu nukirto pirštą. Kaulai išlindo, vynioju nosine, kraujas bėga, skausmas neap-sakytas! Pasišaukiu "runeri", tas mane pasiūnia į ligonbuť. Iškelė viršun, nunešė ligoninėn, daktaras pradėjo spaudyti pir-štą, o aš net surikau iš skausmo. Daktaras ramina mane, kad būk pirštas esąs nesulaužytas. Šiaip taip aptaiso, apraišioja ir liepia ateiti ant rytojaus. Bet tas jo spaudymas mane taip išgąsdino, kad aš daugiau pas-į jį neju. Povaliai pirštas su-gijo, bet sulenkį jo ir šiandien negaliu.

Tai toksai vaikų darbas, ku-rio pačiam teko paragauti ir kurio ženklą nešiosiu ant vi-sados. Barbėrys.

A.L.D.L.D. REIKALAI

IS CENTRO RASTINES.

Orui truputį atvesus, žymiai pagerėjo narių mokėsių plaukimas į Centrą. Taip ir reikia, draugai. Jei karštas ke-lias dienas pakenkė mūsų dai-bui, tai dabar turime pavarbiti smarkiau, kad atidirbus už su-gaištą laiką.

Visi turime atsiminti, kad užsimokėjimu laiko jau neliko pilnai po šavaičių. Kodel ne-užsimokėti tuojau, kam vilkai-ti ir atidėlioti, ir kodel nebūti garbingu Dr-jai nariu? Kam iaukti, kol kas nors paragas užsimokėti? Žinai, kad esi Draugijos narys ir be jokių ce-remonių reikia atlikti savo pareigas.

Didžiulės mūsų kuopos užsi-mokėjimo klausime stovi ne-blogai. Žinoma, pirma vieta priklausė 22 kuopai, Cleveland, Ohio. Toj kuopoj užsimokėju-sių narių jau randasi apie 200. Gauna jį savo tarpą ir nau-jų narių. Neblogiausiai stovi Detroitas, Grand Rapids, Akro-nas ir Youngstownas, Massa-chusetts valstijoj irgi neblo-giausiai dalykai stovi. Worces-teris taisosi ir yra viltes man-nyt, kad susitaikys. Tik nieko negirdėti apie draugu Karo-sienės ir Salaveičiko karalystę, tai yra, apie Easthamptoną ir Westfieldą, Mass.

New Yorko ir Rochesterio apiešinkės irgi "all right". Kur čia visas apiešinkes suminėsi. Abėnai paėmus, dalykai neblo-giausi visur. Kad taip yra, tai liūdiąja praelios savaitės pranė-simas, kad per pirmutinius 5 šių metų mėnesius įplaukė be-veik po \$1,000.

Biskį nesmagu su pačia Chi-caga. Jos apiešinkės "all right". Tačiau Chicago didžiulės kuop-os, kaip tai: 19, 104 ir 86 truputį atsilikusios. Nenorėčiau tikėti, kad draugu Vasio ir Le-kienės medaus mėnesiai galė-jo tam pakenkti. 19-ta kuopa, kaip teko girdėti, jau susitvar-ki ir pateko valdybon veiklūs draugai ir, be abejonės, kuopa bus atsteigta tokioj skalėj, kaip jį buvo pereinatis metais. Pasi-tikiu, kad tą patį padarys ir kitos dvi kuopos.

Yra dar kuopelių, iš kurių dar negauta nei vieno cento mokėsių. Ko jūs laukiate, draugai? Jei esate be darbo ir neisgalite užsimokėti, tai savo kuopos susirinkime nutarkite pareikalauti iš Centro, kad jus paliausotų nuo mokėsių, kol pradėsite dirbti. Laiko veltui nereikia leisti. Jei kapitalisti-nis surėdymas duoda mums be-darbes, tai laika sunaudokime studijavimui, iš kur kyla be-darbes ir kada jos pasibaigė. Tą atlikę ir susipažinę su pama-tiniais dėsniais, iš kur kyla be-darbes, galėsim ir kitiems savo broliams darbininkams paaiš-kinti. Tą galima padaryti stu-dijuojant knygas.

Kuopų sekretoriai, jei esate persikėję į naują gyvenimo vie-tą, būtinai ir kuo greičiausiai prisirkite savo naujus adresus Centro Sekretoriui, nes tuojaus prasidės siuntinėjimas nomi-nacijos blankų del PK 1926 me-tams. Įsitemykite tai!

Atsisauskite iš 155 kuopos, Kulpmont, Pa., bent kuris tos kuopos narys ir nurodykite tos kuopos sekretoriaus adresą, kur būtų galima pasiūsti kny-gas "Darbininko Sveikata". Buvo pasiūsta knygos, tai pa-laikais buvo bandoma susira-syti, tačiau pasėknu nūėjau, viskas grįžo atgal. Pasirūpi-kite draugai.

IŠ LIETUVOS

BEDARBIAI

SIAULIAI.—Jau balandžio 3 d. Šiaulių bedarbiams miesto valdyba pranešė, kad nėra pin-gų ir darbai bus sustabdyti, bet iki vėlykų visgi leido dirbti 160 bedarbių iš 1,700 užsirašiusių. Po vėlykų viešieji darbai buvo sumažinti. Dirbo iki 50 žmonių į dieną; likusieji be-darbiai slankiojo gatvėmis, ne-turėdami nei duonos, nei darbo.

Miesto ponai juokėsi, many-dami, kad bedarbė tai tarp sau sezono dalykas ir daugiau nie-ko. Laukti nebuvo ko.

Kad atlikus "demokratinius" papročius, bedarbiai įgalavo keletą asmenų gavimui leidimo nuo apskrities viršininko mite-gingui surengti rinkos aikštė.

Balandžio 15 d. nuo pat ryto buvo išlipinti skelbimai apie mitingą. Į mitingą bedarbiai kvietė atsilankyti odų ir kitų fabriky darbinkus. Mitingas turėjo prasidėti 5 val., baigus darbą fabrikuose. Jau 5 valan-dą rinkos aikštėj pradėjo rink-tis bedarbiai—vyrai, moterys, daugelis moterų net su mažais vaikeliais, rodydamos mintai iš-blyskusius vaikučių veidus. Mitingan atėjo daugelis ir fa-briky darbinkų. Jau 5½ valan-dų rinkoj buvo 1,500 žmo-nių. Bet mitingas visgi dar ne-buvo pradėtas, matomai, kažin ko buvo laukta. Staiga pasiro-dė raudona vėliava su užrašu: "Darbo ir duonos." Minia su-judo. Daugelis spietėsi aplink vėliavą.

Ką gi darė policija? Dar tik pradėdant rinktis žmonėms rin-koje, policijantai, snipai jau slankiojo sąlygtavai; buvo iš-statyti kulkosvaidžiai policijos rūmų languose; vienas kulko-svaidis buvo įtrauktas katalikių bažnyčios bokstam, o sodelnyj vaikščiojo-kamandorius (kuni-gas) su Šiaulių komendantūros rastininku Kazeliu, matyti, jie laukė įsakymo, kada sauti. Pakėlus raudoną vėliavą, raitoj policija staiga puolė bedar-bius mindžiodama arkliais, o pėstieji policijantai, susibūrę į krūvą, puolė iš kitos pusės be-darbius stengiamiesi atimti vė-liavą; gi raitieji policijantai vis-mindė arklių kojomis bėgančius bedarbius. Kadangi policijan-tai su šautuvų buožėmis mušė bedarbius, norėdami prilysti prie vėliavos, tai bedarbiai pradėjo gintis, lupdami akmenis ir mesdami juos į policijantus. Sudraskius raudoną vėliavą, po-licija pradėjo areštuoti tuos žmones, kurie nenorėjo prileisti policiją prie vėliavos. Ir tik per kelias minutes pėščioji ir raitoji policija suareštavo 30 žmonių, kurių tarpe buvo dau-gelis moterų ir net mažų vaikų.

Vienam 13 metų vaikui-gazet-čiui komendantūros rastvedys Kazelis išsuko ranką ir taip prikankino vaiką, kad tas, kada jį atėmė iš budelio rankų du-atvažiavę atostogoms kareiviai, net nebegalėjo stovėti ant kojų. Tuodu kareiviai tuojau buvo policijos areštuoti ir nugabenti į cipe.

Matomai, apskrities viršinin-kas išanksto rengėsi pavaišinti bedarbius. Jau tik prasidėjus rinkties mitingui, komendantū-ras kareiviai vaikščiojo rinkoje ir stengėsi neprileisti artyn ka-kurį buvo išrinkti social-parda-

KYBARTAI. Mūsų šikė tvar-ka. Pas mus mieste yra apie 1,000 bedarbių. Organizavosi pas mus bedarbių komitetas, a-kurį buvo išrinkti social-parda-

vikai iš tarybos. Jų darby vačius darbininkai tuojau pa-jautė. Kada buvo duodamas darbas, tai pasirodė, kad jo ga-vo tie darbininkai, kurie turėjo miesto valdybos rekomenda-cijų ir ryšius su ja. Tie darbi-ninkai, kuriems ištikryti reikėjo darbo, pasilikė be jokio darbo. Tarp kitko, norėčiau aš pa-klauti desimtinuko socialde-mokrato Nosramo ir kitų, kiek jie paliko valdiškų pinigų kar-čiamoj kovo 19 d.? Mat jie buvo patėmyti, kad tą dieną a-pie 12 val. nakties jie mieravo-jo mūsų grabes. Darbininkai, pamanykit, kam jus savo rei-kalus įtikėtot. Kybartietis.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistų daug priedeamesne kaina, negu kur kitur dabarūta lais.
M. A. KISHON, Aptiekorių Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST. DETROIT.

Tavo Pareiga Jais Rupintis
Maš konditai negali niekinti sau pagėbė! Kūnij gy-vinimas, jei netiesi kas jiems kenkia. Tai yra rimtas ir mirtinas! Prisiurkėkit juos rupestingai! Prisiurkėkit, kad jį veltų veikty kiekvieną dieną. Ir jei apsiurkėkit savo mašinai ruvė, veltikėjimais, dookitė jėms "Bismolis-Konijė Gejymas". Kvalifikai netiesi jį. Jis net padės daugiam. Jis veikia greitai, greitai, tikrai. Bonda 50c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street. Brooklyn, N.Y.

"DARBININKŲ BALSAS"
Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas
Išleina prieš pirmą kiekvieno mėnesio.
PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAL.
Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas. Jame tu-pa aprašymas viso tarptautinio moterų ir abelno darbininkų judė-mo. Daug tarpinėma eilių ir apysakų. Kiekvienas, norintis emagti ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininkų Bala-s". Ypatingai moters privalo skaityti, nes daug moterų žinanai grū-denama jame.
"DARBININKŲ BALSAS"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

ATEITIES ŽIEDO
JAUNUOLIAMS SKAITYMAI
LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO
IŠLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS
TAI YRA PUKI IR PAMOKINANTI KNYGA
224 puslapių, durtais popierinėmis apdarais
Kaina tik 60 centų
Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:
"DARBININKŲ BALSAS"
46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

MACYS BRO'S FURNITURE CO.
TIKRAI LIETUVISKA ISTAIGA
Kuri Tarnauja Mūsų Visuomenei per-11 Metų
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
Dining Room French Walnut setų po 10 kavalkų, nuo \$125.00 iki \$450.00.
Parlor setai — Mohajr, Valour Tapestry ir skūriniai nuo \$50.00 iki \$350.00.
Bed Room setai French arba American Walnut visokių kainų.
Virtuvių setai, "Ice Box'ai", Porcelain, Baltų įvairaus d i d u m o
Karpetų ir Rugs įvairaus didumo ir kitokių daiktų, kas tiktai reikalinga į namus.
Duokite užsakymą kas jums reikalinga, o pinigus atiduokit kada jums bus paranku.
Kurie norite, galite mokėti ir po \$1.00 į savaitę
Visi daiktai pas mus yra garantuojami. Reikalaujan-tiems pristatome ir į tolimesnes vietas, kaip taj: Long Island visias vietas New Jersey valstijos, New Yorke ir Brook-lyno priemiesčius.
MACYS BRO'S FURNITURE CO.
193-200 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2372

"VILNIS"
Lietuvių Darbininkų Dvyskalpatinis Laiskraštis
IŠEINA UATARNINKAIS IR PETNYČIOMIS
"VILNIS" išleina du kartų į savaitę, 8 puslapių didžio, padu-da teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėtų jį.
"VILNIS" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mū-sų broių, aserų ir tėvų vargus ir kovą su kunijg valdia ir dvarponiais.
"VILNIS" mąfydama reikala, įvedė pinigų siuntimo skyrį savo rastines, patarnauja persiuntimo pinigų į Lietuvą arba į kitas kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrį, yra pe-vedamas "Vilniai", kad išgytų sau bendradarbius ir tuoni pa-gerinūs paties laikmėčio turinį.
"VILNIS" kviečia visais reikalais kreiptis į jį, kaip tai: už-sakant knygas, siunčiant pinigų Lietuvon, užsirašant bile koki darbininkišką laiskraštį.
Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pasauli metų \$1.50. Užrubežų ir Chicagoj metams \$3.50; pasauli metų \$1.75.
"VILNIS"
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

BOSTONO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Bostono Margumynaj

Besiartinant Mass. apskričių piknikui, kuris įvyks 4 d. liepos Worcesteryje, Bostone jau pradeda rengtis prie šio didelio pikniko; komisija įvesko gero vežimo, kuriame būtų galima nuvežti bent kelias dešetis ypaty.

Rengėjai taipgi ragina visus, kad sugrąžintys laimėjimus tikėjus prieš pikniką, o kurie negalės sugrąžinti prieš pikniką, tai būtinai turi atvežti į pikniką ir atiduoti komisijai.

ADP LS 31 kuopa ir Laisvės choras bendrai rengia išvažiavimą laivu. Išvažiavimas įvyks 26 d. liepos. Tuojau prasideda pardavinėjimas tikietų, tad visi, kurie norės važiuoti, lai įsigyja tikieta, nes vėliau...

BROOKLYNO IR NEW YORKO LIETUVIAMS

Šiuo metu pranešama, kad mes atidarom restoraną ir gaminame puikiausius valgius. Taipgi užklausk kambarys del maudynės. Visiems savo kostiumieriams duosime kambary del maudynės dykai. Kviečiame atsiliaukti, būsite užgundinti, nes vietos yra užtikintai.

A. ADOMENAS IR K. GALUNAS

43 HENDERSON'S WALK CONEY ISLAND, N. Y.

109-180

JAU PRIPAŽINO

Visi, kad NAUJOKU padaryti cigaris yra geriausi Amerikoje! Taip pat visi geriausi, kad gamintų "LAISVĖJE" remia darbininkų laikraščių kovą už buvį, tai yra puikus dalykas! Todel, kurie rukt, vietur kuzin kieno cigarus, kurie nieko gero nedaro, o gale savo priešus šelpiate, tad labai išmintingai darysite, kad tik savo draugu NAUJOKU BROLIU išdirbtus cigarus rūkykite, kadangi ir cigaris labai geri, sumaniniai padaryti ir geriausio tobako, geriajai dega, malonūs rūkyti ir dūmas puikiai kvėpia. Draugai! Išsiviečiau, kurie dar ty cigaru nežinote, tad visur lietuviškuose užsiėgose. Restoracijose, Klubuose ir ant piknikų reikalaukite nuo lietuviškų bizničių ir rūkykite visur.

JONO-JOHN'S CIGAR arba Petro Naujoko po 10 centų cigara, o rūkanti džiaugies, kad rūkai cigara. Vytauto (Ekstra ddesni po 16c.) Tėmyk varda ir paveikali ant bukso. Cigaretas išsiunčiame per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriems. Tėmykit naują adresą: J. & P. NAUJOKU CIGARŲ DIRBTUVĖ 267 DIVISION AVENUE (Near Rodney St.) BROOKLYN, N. Y.

Verta pament brolius darbininkus; jų cigaris labai geri. Agentai visuose miestuose gali išdirbti ekstrą pinigų ir pament darbininkų literatūrą.

PAGELBĖKITE DARBININKŲ APSIGYNYMO TARYBAI

PRIEŠAS puola darbininkus!

Nauji puolimai ant darbininkų jau prasidėjo!

Pinigai reikalingi jų apgyntumui!

Aukaukite, kiek kas išgalite. Aukaukite, pirkdami Apsigynimo Kuponus po 25c. ir 50c. kiek tik išgalite arba paimkite pardavinėti Apsigynimo Kuponus (12 kuponų už \$4.00). Pradėkite nuo šiandien. Aukės siųskite:

Labor Defense Council

19 SO. LINCOLN ST., CHICAGO, ILL.

smagiau ligoninė, nes tenai suėis ir turės pasikabėjimus su visokiais žmonėmis. Drg. Repsų yra simpatiškas ir nuosirdus žmogus, todėl jam yra smagu sieti ir turėti pasitarimus su įvairiais žmonėmis. Linkėtina d. Repsui kuo geriausių pasekmių jo profesijai. A. P. T.

Montello, Mass.

Parupijoj Skandalas. Pastaruoju laiku vietos lietuvių parapijos kunigas, išvažiudamas Lietuvon, taip sakant ant vakacijų, ir savo bažnyčioj pavosdamas visas bažnytinės pareigas atlikti vietos lenkų parapijos kunigui, sukėlė didelę neramumą parapijonių tarpe. Mat, pastarieji veik visi nepatenkinti lenkų kunigu, kad jis atliknėtų bažnytinės pareigas. Prieš išvažiuojant "dvasiškiui", per kelis susirinkimus, žmonės sakė, vos tik neprisiėjo saukis prie policijos, kad jis padarytų tvašką... Tačiau parapijonių generolas perėjęs į kunigižūją puse ir jie apgalėjo "sukilčius".

Daugelis parapijonių kalba: Mūsų kunigelio tokis pastelgimas yra lyginai kaip ir popiežiaus, kuris atidavė Vilnių lenkams. Ir dabar kur tik pasisiuksi, išgirsi: "Popiežius atidavė Vilnių palokams, o mūsų kunigas atidavė parapiją palokiu kunigui".

Pagalimas, dar plačiau šneka ir apie tai, būk kunigižūis išsiūžęs nelaimį pinigų, kurie buvę parapijonių sudeli del bažnyčios statymo. Girdi, dabar kaip meldėmės iki šiol, turėmės melstis ir toliau tamo parigame sklepe, nes apie bažnyčios statymą negali būti kalbos. Ir kuomet lokios kalbos eina, tad aisku, kad jie negavo geros atskaitos... Be abejo, tas daugiau paaiškės ateičiai.

Šitas skandalas taipgi įvarė į nusiminimą tautininkus, kelevinius ir šlaip jau progresyviskos visuomenės visas išmasas, kurios vadinamos geltonaisiais žemaitiška cibuliais ir kitokiais vardais, nes jiems tasai kunigižūs, kurio jau nebėra, čia daug reikią... Tautai visiems yra gana gerai žinoma.

Piknykio Pradžia Labai Gera. Lietuvių Tautiško Namo Drėvė su pirmutiniu pikniku, kuris buvo 30 d. gegužės atidarymu naujos svetainės parke, uždirbo arti šesų šimtų dolerių. Tas reikią, kad žmonės remia L. T. N. Drėvę. Tas labai gerai. Nes L. T. N. D. yra progresyvių žmonių įstaiga. Kiti piknikai irgi yra nebologausiai pavykę.

NEWARK, N. J.

Birželio 14 d. ALDLD 5 kuopa buvo surengusi išvažiavimą Hillside, N. J., giraitė. Diena pasitaikė labai prasta: iš rytu atrodė, kad bus lietus; vėliau truputį prasibraižė, bet nenustojė debesys slankioje padangėmis, nesdami lietu. Žmonių buvo prisirinkę nemažai ir linksmi šnekučiai; visi, pakol apie 3 val. po pietų užėjo smarkus lietus, ir tada, žinoma, kiti išvažiavo namo, o kiti kur galėdami slėpėsi nuo jo.

Buvo manyta, kad visi išvaikys susirinkusius, ypatingai kad nebuvo kur pasislėpti nuo lietaus. Besirengiant apliešti giraitė, perėjo lietus ir vėl žmonės apsiraminę pradėjo judėti, nepaisant rasos ir drėgnos žemės. Vėliau prasidėjo ir trumpa programėlė, kurią išpildė Ateities Ziedo Vaikų Draugijėlės nariai, sudainuodami keletą dainelių gana gerai. Drg. Bėčis paaiškino, kas A. Z. Vaikų Draugijėlė palaiko ir kvietė tėvus leisti savo vaikučius į A. Z. Draugijėlę mokintis lietuvių kalbos ir rašybės, taip pat ir dainų, pabrėždamas, kad lietuviams darbininkams reikalinga pradėti gyventi savystoviai, nesuduoti išnaudoti kunigams ir kitokiams smugelninkams. Jo kalba tilioms karštosiomis nepatiko, bet vėliau, po programai, jie likosi pertikrinti, besidiskusuojant savo tarpe. Pasirodo, kad reikalinga susijisti kuo artčiausiai su pašaliniais nesusipratusiai žmonėmis ir supažindinti juos su mūsų judėjimu ir tuomi pasidaryti daugiau pritarę mūsų judėjimui. Rengėjai visai netikėtai susilaukė tokių pasekmių, kad iš

vartojo viską, ką tik buvo atsivežę ir giraitė-salta košė, minkštus gerimus ir užkandžius, ir dar pritrūko. Vėlumo visi smaguš, linksmi, pakėpavę tyru oru, skirstėsi namo. Kad ir prastame ore, bet išvažiavimas pavyko gerai ir rengėjams liks nemažai pelno. I. Zalgus.

PORTLAND, OREGON

Birželio 7 d. ALDLD 4 kp. turėjo surengus pikniką Willameto darbe. Pelnas nuo pikniko skirtas sūselimui kuopos narės, kuri ilgai sirgo, tai d. Giraitienei. Įžanga buvo 25c. Muzikantai griežė dykai. Žmonių buvo daug ir jaunimas gražiai pasilinksmino. Buvo ir programa: dainavo mažiukas Giraičiukės. Platinta ir literatūra.

Darbininkų Partijos latvių sekcijos organizatorius J. Shilleris ir jo žmona tam tikslui paaukojo pyragą, už kuri gauta \$1. Pinigai ant vietos atiduota d. Giraitienei. Gerai darytū lietuvių, kad piknikus rengtų sykiu su latviais. Galima būtų pakviesti ir žydus, tuomet daugiau pelnytume. Apie tai reikėtų pagalvoti.

Gegužės 15 d. čia buvo išėję į streiką namų maliariai. Streike dalyvavo apie 700 darbininkų. Jie reikalavo 9 ir 10 dolerių į dieną ir penkių darbo dienų į savaitę. Kadangi darbininkai laikėsi gerai, tai ir streika laimėjo į dvi savaites. Čia, oras labai gražus, vėsus. Portlandas, tai uogų, daržovių ir gėlių contras. Su darbas taip yra-amatinkai dar šlaip taip darbo gaus, bet jau paprasti darbininkai vaikišioja gatvėmis ir negali darbo gauti. Lumber-Dėkis.

HARTFORD, CONN.

Birželio 14 d. vietos A. U. P. N. Klubas apvaikišiojo sukakčius 15 metų savo gyvenimo. Į apvaikišiojimą buvo pakviestos penktos vietinės draugijos. Publikos buvo labai daug, apie 1,000 žmonių. Pirmininkas pakvietė įvairių draugijų pirmininkus pasakyti šį t. O. V. klubo raštinius Salmuškus skaitė iš klubo navedųjų darbu. Klubos stovis yra toksai: 275 nariai, pinigų iždė \$5,600, išmokėta nariams pašelpas \$37,750, labdarīgiems tikslams paauko ta \$175. A. U. P. N. Klubas yra liberališki pažiru. Klubos Koresp.

Birželio 14 d. ALDLD 5 kuopa buvo surengusi išvažiavimą Hillside, N. J., giraitė. Diena pasitaikė labai prasta: iš rytu atrodė, kad bus lietus; vėliau truputį prasibraižė, bet nenustojė debesys slankioje padangėmis, nesdami lietu. Žmonių buvo prisirinkę nemažai ir linksmi šnekučiai; visi, pakol apie 3 val. po pietų užėjo smarkus lietus, ir tada, žinoma, kiti išvažiavo namo, o kiti kur galėdami slėpėsi nuo jo.

A. L. D. L. D. REIKALAI

ALDLD. VI APSKRICIO KUOPOMS. Draugai, subruskime, nes jau VI Apskričio suvažiavimas netoli, tik kelios savaitės beliko iki pusmetinei konferencijai. Visos kuopos privalo rinkti delegatus, duoti geras įnešimus del Draugijos gerovės. Taipgi kuopos turi pasidabuoti, kad iki suvažiavimu kuo daugiau pinigų gautų. Kuopų sekretoriai privalo pranešti, kiek ratai kuopa prisius delegatų, sykiu su visu raportu.

Konferencija įvyks 12 d. liepos, 521 York ave, Philadelphia, Pa., 10 val. ryte. Draugai delegatai taipgi privalo nesivėluoti ir pribūti į laiką, nes jeigu anksčiau prasidės, tai aukščiau ir pasibaigs suvažiavimas.

Draugiškai, ALDLD. VI Apsk. Sus. Sekr. A. Lypėčius, Box 157, Lester, Pa.

Draugų Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organą A.P.L.A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Samuel K. Schultz, 323 Chartiers Ave, McKees Rocks, Pa. Geo. Girvinskas, 230 Magazine St., Carnegie, Pa. William J. Bealies, 222 Sagamore St., Pittsburgh, Pa. (Corlies Station). J. Daukas, 1916 Larkins Ave., S. S. Pittsburgh, Pa. J. Savickas, 114, Moultrie St., Pittsburgh, Pa. J. Mazelis, 226 Sagamore St., Pittsburgh, Pa. (Corlies Station). L. V. Savickaitis, P. O. Box 202, Cuddy, Pa.

Adresai Kuopų-Finansų Sekretorių

Ave. Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą nedėdienį kiekvieno mėnesio, 3 val. po pietų, House of the Masses.

SVENTO ROKO DRAUGYSTĖ MONTELLO, MASS.

Valdybos Adresai: Pirmininkas P. Pagejus, 710 No. Montello St.; Vice pirm. A. Serelkis, 110 Bellevue Ave.; Užrašų Rašt. K. Venlasauskas, 710 No. Montello St.; Turty Rašt. J. Stripiūns, 49 Sawtell Ave.; Išdėninkas M. Puodžiūns, 29 Arthur St.; Izdo Globėjai: S. Petraučius, 26 Peyton Ct.; M. Mačiulaitis, 45 Ridge St.; M. Miškėns, 9 Burton St.; Ligonį Raštinninkas D. Pagejus, 29 Merton St.; Maršalka J. Pilipauskas, 144 Ames St. Visi gyvena Montello, Mass.

Draugystės susirinkimai įvyksta kas pirmą serėdį kiekvieno mėnesio, vakare, Lietuvių Tautiško Namo svetainėje.

TEISYBES MYLETOJŲ VYRU IR MOTERU DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.

Pirmininkas J. Julius, Box 48th St. and 5th Ave., Moline, Ill.; Pirm. pagėb. J. Welicka, 53rd St., and 5th Ave., Moline, Ill.; Protokolu Rašt. K. Šimkus, 135 36th St., Moline, Ill.; Finansų Rašt. A. Trepkus, 349 -10th St., Moline, Ill.; Išdėninkas M. Jonaitis, 215 -17th Ave., E. Moline, Ill. Maršalka And. Gumonius, 1708 -9th Ave., E. Moline, Ill. VYRU IR MOTERU DRAUGYSTĖS VIENYBES Montello, Mass. Valdyba Pirmininkas T. Bartkus, 20 Cleveland Ave., pirm. pagėb. A. Sauska, 256 Ames St., nutarimų Rašt. J. Stripiūns, 49 Sawtell Ave., finansų Rašt. K. Venlasauskas, 129 Melrose St., ligonių Rašt. A. Kruckonis, 23 Bank St., kasierius M. Podziūns, 29 Arthur St., kases globėjai: J. Balviečia, 135 Ames St., Z. Gecevičia, 15 Morgan st., W. Vervečka, 40 Bellevue Ave. Maršalka F. Saulėnas, 99 Arthur St. Visi Montello, Mass.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Valdybos Antraštai: Pirmininkas J. Usonis, 264 First St.; Pirmininko Pagaibininkas-S. K. Morkis, 321 Bond St.; Susirinkimų Raštinninkas-J. Drušis, 321 Bond St.; Finansų Raštinninkas-A. Lukoševičius, 232 Ripley Pl.; Išdėninkas-V. K. Škėvalis, 211 First St.; Izdo Globėjai-V. B. Makutėnielis, 211 First St.; F. Petraušinas, 300 First St.; Organų Raštinninkas-D. Krutis, 211 First St.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖ BAYONNE, N. J.

Valdybos Adresai: Pirmininkas J. K. Plungis; vice-pirm. M. Panelis, 591 Ave. A; protokolu sekretorius P. Janušinas, 128 W. 49th St.; finansų sek. K. Ciuršis, 154 W. 20th St.; kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St.; kases globėjai: J. Mockevičia, 75 E. 22nd St.; M. Kulnauskienė, 488 Ave. A; maršalka S. Laurinaitis, 367 Broadway. Visi Bayonne, N. J. Draugystės susirinkimai atsibūna serėdomis po pirmą kiekvieno mėnesio, pas Wm. Ruzgi, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

MOTERŲ PASELPINES DR-TĖS BIRUTES, MONTELLO, MASS. VALDYBA.

Pirmininkė F. Stierlienė, 82 Porter Ave.; pirm. pagėb. O. Turkieienė, 40 Vine St.; užrašų Rašt. T. Žilėnė, 673 N. Main St.; finansų Rašt. K. Cereskiene, 42 Vine St.; išdėninkė O. Sūkienė, 263 Ames St.; izdo globėjos: V. Berziniene, 75 Melrose Ave.; S. Jablonskiene, 22 Snell St.; M. Dubienė, 221 Ames St.; ligonių Rašt. M. Posienė, 184 Ames St.; maršalka J. Šimūnskiene, 88 Vine St.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ PASELPINES DRAUGIOS Grand Rapids, Mich. Valdyba: Pirm. A. J. Kareckas, 725 Nason St., N.W.; Pirm. pagėb. A. Gasparas, 1650 Elizabeth Ave.; prot. Rašt. K. Basikas, R.R. 9, Box 117; fin. Rašt. A. Krasauskas, 1560 Elizabeth Ave.; izd. M. Zuris, 1624 Quarry Ave. Draugijos susirinkimai įvyksta kas antrą (2) utarinką kožno mėnesio, 7:30 val. vakare, po No. 1057 Hamilton Ave., Grand Rapids, Mich.

Valdybos Adresai: Pirmininkas J. Birštonas, 2431 Stair Ave.; nutarimų Raštinninkas P. Čekauskas, 9522 Russell St.; finansų Rašt. J. Valaitis, 1738-22nd St.; Išdėninkas A. Vegėla, 7715 Dayton Ave.; "Laisvės" agentas - J. Birštonas, 2431 Stair

Valdybos Adresai: Pirmininkas J. Birštonas, 2431 Stair Ave.; nutarimų Raštinninkas P. Čekauskas, 9522 Russell St.; finansų Rašt. J. Valaitis, 1738-22nd St.; Išdėninkas A. Vegėla, 7715 Dayton Ave.; "Laisvės" agentas - J. Birštonas, 2431 Stair

PASITARK SU SPECIALISTU

Pasitark su specialistu doktoru apie Chroniką, Nervų, Odos ir Kraujo nevalumo ligas. Nepaisant kokia liga ir kaip ilgai keisti, aš galiiu pagėbėti tau. CHRONIKINĖS LIGOS VYRU IR MOTERŲ GYDOMA PASEKMINGAI MODERNISKU BUDU. MANO GYDYMAS SUTEIKIA PASEKMEIS įvairiuose apsirėikimuose ligų - Nervų, Odos, Kraujo Nevalumo, Odos Sugedimo, Chroniški skaudulys, Abėno Nervų Šlipnumo, Jaknų, Šlapinimo Nesmagūmai, Reumatizmo, Hemmerholės ir visos klėtikios ligos. Ar davai egzaminuoti savo kraują ir ar žinai teisingą padėj.

DR. ZINS 25 METŲ SPECIALISTAS 110 East 16th St., New York, N. Y.

Tarpe 4 Ave. ir Irving Place UZMOKESTIS PRIENAMA ir sykiu suteikiama mano ypatingas patarimas kiekvienam atsilankiusiam. X-Ray; kraujas tyrimas Wassermano sistema ir vaistais. Teisingas tyrimėjimas ir gydymas.

PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI. Kviečiu; nuo 9 iki 9 val. rykare. Nėdėdomis: nuo 9 ryto iki 4 p. p.

PARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI. Kviečiu; nuo 9 iki 9 val. rykare. Nėdėdomis: nuo 9 ryto iki 4 p. p.

Bell Phone: Oregon 0363-J. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. I-E-T-U-V-I-S

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu Jūs norite padaryti lengvą ir gerai pragyvenimą, tai mokinkitės automobiliaus amato gerą lietuvišką mokyklą, kur po vadovybės instruktoriu galite per kelias savaites išmoktį gerai vaizdinti ir palaistv visokių sistemų automobilius, trosus, taipgi ir Ford.

Automobile School 726 Lexington Ave. arti 59th St. New York, N. Y.

NAUJAS ĮSRADIMAS DEKSIKO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nuguro skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, šaltį, Duoni, Galvos skaudėjimą, ir taip viskius skaudėjimus (tik no roms). Taktaišni žmoniai yra išgydė o milijonai dar netiesi suė tie. Deksioko Galinga Mostis yra tik verta aukso. Kiek ji pati sveria suė naujos gydyms. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centai extra už persiųtimą. Klausite nes apsiokvotie tarp DEKSIKO NEW DISCOVERY OINTMENT.

Dekans Ointment Co. 512 MAIN ST., BOX 352 HARTFORD, CONN., U. S. A.

A. DOBROVOLSKIS

GRABORIUS - UNDERTAKER

LIETUVIŲ DIREKTORIUS IŠBALZAMUOJAMA IR LAIDOJAMA NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ 456 LORIMER STREET Targ Grand ir Maujer Gatvia BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?

Jaigu taip, tai imk duoną iš GARGSO KEPTUVĖS (Seniausios Istaiga)

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skaniaj, puikiai padarytą duoną, tai vietas kreipkitės į mūsų Duoną siūdiams ir į kitus miestus. Savininkai

W. Masiulevičius ir A. Shrupski 289 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

J. GARSVA

GRABORIUS-UNDERTAKER LIETUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Paragardau automobilis ir karietas visiškiame, krikištyne ir aiap pasivažiūjimu.

231 Bedford ave. 243 Front st. Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N.Y.

DIDŽIOJO NEW-YORKO ŽINIOS

Faktai ir Mintys.

Amerika jau tokia salis, jeigu is taves vienas pasipine...

Pasitaikiu man buti pas gydytoja. Papasakojau jam...

Nusistebėjau ir paklausiu...

Aptiekininkas slyti atsake...

Tel. Stagg 6538

Moterys, Temykite!

Lietuvis Plauku Taisytojas

ANTHONY MOLLYN

Nestle Lanol permanent wave...

Prie to dar padarome Water wave...

Venus Barber Shop

463 Lorimer St. Kamps Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Ar Jūs Nisi Žino, Kur Gaminami...

LORIMER RESTAURANT

117 LORIMER ST.

Brooklyn, N. Y.

Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS

PIRMAS

Atletiškas Karnivalas ir PIKNIKAS

SIAME SEZONE

PLEASANT BAY PARK

Bronx, New York.

Erdvinga vieta, daug žaliuojančių medžių, smagus pavėsis...

Parkas atsidarys 10 v. ryte.

Ižanga 35 centai.

Nedėlioj, 21 d. Birželio-June

Lenktynės, beisbolė, šokiai ir įvairūs kitoki žaislai...

Rengia New Yorko Darbininkų Partijos Lokalas.

P. S. — Inktis Bronx Park subway arba "L" ir važiuokite iki 177 gatvės...

Jeigu tik kur įvyksta nelaimė ir ka nors sužeidžia, tai tuojaus laikraščiai paskelbia...

Staten Island taip vadinamas feras susikūšiu su garlaiviu...

Nežinia ar tos moterys ištikro alpsta, ar tik laikraščiai jas alpina...

Turime Būti.

Rytoj tokia diena, kurioj visi vietūs ir apieilinkiu "Laisvės" skaitytojai...

Be' kaip ta atsiekti? Vsi privala būti piknike...

Todel be jokiū išskalbinių, be jokiū išsiskubėjimų privalone būti tame piknike.

Maspeth, N. Y.

Isplūdė iš Lyros Choro Pamokų.

Birželio 16 d. jeinu lenku svetainėn, Clinton Ave., ir raudidij būrij jaunimo ir suaugusių žmoniū.

Kada džiūzima dainininkų susibūdeda iš čia nugūsiū jaunimo.

Prasideda dainavimas. Žiūriu, kad visi dainininkai, iš rėji ir toki dideli būrij dainininkų.

Tiesia, prie choro priklauso nemažai ir suaugusių draugų ir drauginių, kurie rimtai darbuojasi ir pridėjoja, kad choras būtų pavyzdinėjai darbininkiškas.

Dabar Lyros Choras mokina visą eilę naujų dainų, kurias neuzilgo turėj progą išgirsti. Brooklyn ir apieilinkes darbininkai, Choro mokytojas d. Zikas mokina oherghal ir sugabai. Tiesiog traukia gėrtis choro pamokoms.

Užhaigus pamokas, choro pirmininkas pranešė, kad išvažiavimas atsisub birželio 28 d. Great Necke. Visi chorisistai labai linksmi, kad jie turės puikų išvažiavimą, ir visi uoliai rengiasi prie jo.

Paskui skaityta laiškas nuo Cliffside, N. J., ALDLD kuopos, kuriame Lyros Choras kviečiamas dalyvauti jū pikniku, kuris įvyks liepos 4 d. Nulinksminti cliffsideiecius dainoms. Labai gerai, kad lyriečiai atjaučia, jog ir mažu kolonijū darbininkai nori išgirsti gražiū dainų.

Metai atgal Lyros Choras buvo neskaitylingas ir silpnai dainavo. Bet kada tapo permainingas mokytojas ir draugai pradėjo uoliai darbuotis, kad pritraukti daugiau dainininkų ir dainininkų prie choro, tai dabar visai kas kita. Dabar lyriečiai gali pasididžuoti savo pasisekimais. Pasirodo, kad su gerai norais viska galima atsiekti. Jeigu mes, pavyzdžiū, taip uoliai pasidaruotume dėlė kitū darbininkū organizacijū, kaip Darbininkų Partijos ir Literatūros Draugijos, tai tokios pat būtų pasekmės. Organizacija galima išauklėti, jeigu tik yra noro ir pasisevintimo. Lyros Choras turi ir savo orkestrą, iš septyniū muzikantū. Pasibaigus pamokoms, pradeda orkestra griežti, o choriečiai šoka, linksminasi. Pasilinksminę, eina namo išsėtis.

Chorū turėti savo orkestrą yra labai geras dalykas. Tokie pasilinksminiai pritraukia jaunomene.

Reikia pasveikinti lyriečius už suorganizavimą tokio pavyzdinėj choro. Darbuokitės, draugai ir draugės, ir toliau, kad viena gražia diena galėtumėte susilyginti su žydais darbininkais, kurie New Yorko turū choru iš 400 nariū.

Setybe

Jeigu tik kur įvyksta nelaimė ir ka nors sužeidžia, tai tuojaus laikraščiai paskelbia...

Staten Island taip vadinamas feras susikūšiu su garlaiviu...

Nežinia ar tos moterys ištikro alpsta, ar tik laikraščiai jas alpina...

Turime Būti.

Rytoj tokia diena, kurioj visi vietūs ir apieilinkiu "Laisvės" skaitytojai...

Be' kaip ta atsiekti? Vsi privala būti piknike...

Todel be jokiū išskalbinių, be jokiū išsiskubėjimų privalone būti tame piknike.

Maspeth, N. Y.

Isplūdė iš Lyros Choro Pamokų.

Birželio 16 d. jeinu lenku svetainėn, Clinton Ave., ir raudidij būrij jaunimo ir suaugusių žmoniū.

Kada džiūzima dainininkų susibūdeda iš čia nugūsiū jaunimo.

Prasideda dainavimas. Žiūriu, kad visi dainininkai, iš rėji ir toki dideli būrij dainininkų.

Tiesia, prie choro priklauso nemažai ir suaugusių draugų ir drauginių, kurie rimtai darbuojasi ir pridėjoja, kad choras būtų pavyzdinėjai darbininkiškas.

Dabar Lyros Choras mokina visą eilę naujų dainų, kurias neuzilgo turėj progą išgirsti. Brooklyn ir apieilinkes darbininkai, Choro mokytojas d. Zikas mokina oherghal ir sugabai. Tiesiog traukia gėrtis choro pamokoms.

Užhaigus pamokas, choro pirmininkas pranešė, kad išvažiavimas atsisub birželio 28 d. Great Necke. Visi chorisistai labai linksmi, kad jie turės puikų išvažiavimą, ir visi uoliai rengiasi prie jo.

Paskui skaityta laiškas nuo Cliffside, N. J., ALDLD kuopos, kuriame Lyros Choras kviečiamas dalyvauti jū pikniku, kuris įvyks liepos 4 d. Nulinksminti cliffsideiecius dainoms. Labai gerai, kad lyriečiai atjaučia, jog ir mažu kolonijū darbininkai nori išgirsti gražiū dainų.

Metai atgal Lyros Choras buvo neskaitylingas ir silpnai dainavo. Bet kada tapo permainingas mokytojas ir draugai pradėjo uoliai darbuotis, kad pritraukti daugiau dainininkų ir dainininkų prie choro, tai dabar visai kas kita. Dabar lyriečiai gali pasididžuoti savo pasisekimais. Pasirodo, kad su gerai norais viska galima atsiekti. Jeigu mes, pavyzdžiū, taip uoliai pasidaruotume dėlė kitū darbininkū organizacijū, kaip Darbininkų Partijos ir Literatūros Draugijos, tai tokios pat būtų pasekmės. Organizacija galima išauklėti, jeigu tik yra noro ir pasisevintimo. Lyros Choras turi ir savo orkestrą, iš septyniū muzikantū. Pasibaigus pamokoms, pradeda orkestra griežti, o choriečiai šoka, linksminasi. Pasilinksminę, eina namo išsėtis.

Chorū turėti savo orkestrą yra labai geras dalykas. Tokie pasilinksminiai pritraukia jaunomene.

Reikia pasveikinti lyriečius už suorganizavimą tokio pavyzdinėj choro. Darbuokitės, draugai ir draugės, ir toliau, kad viena gražia diena galėtumėte susilyginti su žydais darbininkais, kurie New Yorko turū choru iš 400 nariū.

Setybe

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

Ar Rengiatės į Pikniką?

Amerikos Darbininkų Partijos Antras Distrikto Rengia dideli metinį pikniką, birželio 21 d., Pleasant Bay Park, New York.

Parkas labai gražus ir didelis, gulintis prie Long Island įtakos.

Visokių žaislų bus: lenktynės vyru, moterų ir vaiku; beisbolis lymas. Garšieji finai atletai rodyš savo gabumus.

Automobilai uždyka nuves į parką nuo tos vietos, kur Karaj-sustėja.

Vaziuokite šilap: Paimkite iki 177 St. stoties. Ten paimkite "Unionport" gatvėkarį ir vaziuokite iki galū linijos.

Pranesimai is kitur

PHILADELPHIA, Pa. — ALDLD kuopos susirinkimas įvyks pėtmedij, 26 birželio (Juni), Amerikos Lietuvių ūkėsu Klybu svetainėn, 3195 Richmond St. Pradžia 8 val. vakare.

WEST FRANKFORT ir apieilinkes lietuvians — kurie dar turite tiikiu veikla "Nihilistai" ir norite atgauti prigus, tai malonekite pirkote tikėtus, o kurie pirkote nū d. J. Navicko, tai kreipkitės pas J. Krivitską, 213 W. 5th St., West Frankfort.

CHORO REPERTUARAS. MENESINIS MUZIKOS LEIDINYS

Metams \$2.00

VEL NAUJOS DAINOS

Tik ka išėjo iš spaustuos Choro Repertuaras. Telpa sekancios dainos: Sukkikiė Bangos, Dainele Pilsu, Pavasaris ir Ociaina, opapa (maityta kvartetai arba chorū), Kas Ten Klykia? (duetai arba vaiki chorū).

PARDAVIMAI

Parsiduoda 3 kambarių rakandai bus parhota už pigia kaina.

Sugedę Dantys — Suifuš Sveikata

DR. H. & J. ZASULY

257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

ATEIKITE PAS MUS

Jeigu jūs kenčiate nuo bilė kokiū chronikū, nervū, kraujo, odos ar kitokiū ligū; arba jeigu jūs kenčiate nuo viduriū nedirbimo, inkartū, pak mus. Mes pagydėme šimtus žmoniū — pagydysime ir jus.

Gydymas be Skausmo

PENN MEDICAL OFFICE

410 Smithfield Street, Pittsburgh, Pa.

Kodel Geriau per Mus Pirkti Namus?

Mūsų pasisekinas bizny priguli nuo teisingo biznio darymo.

KULIS REALTY CO. BROOKLYN, N. Y.

Parsiduoda kriaučius dirbtuvė. Vieta apgyventa lietuviais, rusais, lenkais ir kitomis tautomis.

Parsiduoda mažna groseris. Prie štoro yra kambariai gyvenimui.

Parsiduoda kėdžių storas. Biznis išdirbtas ir gera progą pirkti.

Parsiduoda Studėbaker automobili. 7 pasužerū, 1923 metų. Gera progą pirkti.

Pasirandavoji 7 puikūs kambariai, yra visi įrašymai. 1 blokas nuo Cypress Hill stoties.

ANNA DE RIVERS

Primadona Milano Operos, dalyvavusi sykiu su Galli Curci lošime

CHORO REPERTUARAS. MENESINIS MUZIKOS LEIDINYS

Metams \$2.00

VEL NAUJOS DAINOS

Tik ka išėjo iš spaustuos Choro Repertuaras. Telpa sekancios dainos: Sukkikiė Bangos, Dainele Pilsu, Pavasaris ir Ociaina, opapa (maityta kvartetai arba chorū), Kas Ten Klykia? (duetai arba vaiki chorū).

PARDAVIMAI

Parsiduoda 3 kambarių rakandai bus parhota už pigia kaina.

Sugedę Dantys — Suifuš Sveikata

DR. H. & J. ZASULY

257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

ATEIKITE PAS MUS

Jeigu jūs kenčiate nuo bilė kokiū chronikū, nervū, kraujo, odos ar kitokiū ligū; arba jeigu jūs kenčiate nuo viduriū nedirbimo, inkartū, pak mus. Mes pagydėme šimtus žmoniū — pagydysime ir jus.

Gydymas be Skausmo

PENN MEDICAL OFFICE

410 Smithfield Street, Pittsburgh, Pa.

Kodel Geriau per Mus Pirkti Namus?

Mūsų pasisekinas bizny priguli nuo teisingo biznio darymo.

KULIS REALTY CO. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS Nufotografuoja ir amulevoja visokiūs paveikalus įvairiomis spalvomis.

JONAS STOKES

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ

geriausiai įrengtoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėti visokiūs motorus, apie elektros ir važinavimą.

NEW YORK AUTO SCHOOL

228—2nd Avenue, (Kampus 14 gatvės) New York City

A. L. CLOTHING CO.

LIETUVISKA DRABUJŲ ISTAIGA

Meš užlaikome didžiausia krautuvių naujaujū madų drapanų suaugusiems, jauniems ir vaikams.

A. L. Clothing Co.

VIŠKIŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikome drapanus geriausių kompanijū. Skrybėles, kepurėles, vyrams ir vaikams.

S. PAUŽA

131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

NERA ABEJONĖS, KAD JUMS REIKIA ŠIAUDINĖS SKRYBELES

Nejieškok pigių, nes skrybelė yra svarbiausias daiktas vyro apsirėgime.

Manhattan Skrybėlės įgijo tokią didelę reputaciją už tai, kad gerai tinka ir visuomet yra naujausias modės.

Jeigu Jūs Dar Nebandėte, Tai Pabandykite Dabar.

Manhattan Skrybėlės įgijo tokią didelę reputaciją už tai, kad gerai tinka ir visuomet yra naujausias modės.

Manhattan HAT STORES

230 Grand Street BROOKLYN BRANCHES

479 Grand Street BROOKLYN, N. Y.